

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2008

V. volební období

595

Vládní návrh

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním
(trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 219/2000 Sb., o
majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění
pozdějších předpisů**

ZÁKON

ze dne 2008,

kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna trestního řádu

Čl. I

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 135/2008 Sb., zákona č. 177/2008 Sb. a zákona č. 301/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 36 odst. 4 písmena c) a e) znějí:

„c) v řízení o vydání do cizího státu nebo o předání do jiného členského státu Evropské unie,

e) v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí, v řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, kterým byl

uložen peněžitý trest nebo pokuta, a v řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o propadnutí nebo zabránění majetku, nebo“.

2. V § 62 odst. 1 se slova „držitele poštovní licence“ nahrazují slovy „provozovatele poštovních služeb“.
3. V § 79d odst. 2 větě první se slovo „soudu“ nahrazuje slovy „předsedovi senátu a v přípravném řízení státnímu zástupci“.
4. V § 79d odst. 2 větě druhé se slova „, a pokud to není zřejmé z usnesení, oznámí mu jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození a trvalý nebo jiný pobyt vlastníka nemovitosti, a pokud zajištění nepostihne veškerý majetek vlastníka nemovitosti, označí nemovitost, jíž se zajištění týká“ zrušují.
5. V § 79e odst. 2 větě třetí se za slova „předsedovi senátu“ vkládají slova „,a v přípravném řízení státnímu zástupci“.
6. V § 375 odst. 3 větě druhé se slova „§ 393 odst. 1 písm. b) až j) a odst. 2“ nahrazují slovy „§ 393“.
7. V § 378 odst. 2 se slova „ani je nepoužijí pro jiné účely, než pro které byly zaslány anebo vyžádány,“ zrušují.
8. V § 380 odstavec 1 zní:

„(1) Osobu vydávanou nebo předávanou z cizího státu na základě žádosti podle této hlavy nebo osobu, na kterou byl soudem České republiky vydán zatýkací rozkaz (§ 384), evropský zatýkací rozkaz (§ 405), příkaz k zatčení (§ 69) nebo příkaz k dodání do výkonu trestu (§ 321 odst. 3) a která je z cizího státu vyhošťována či jinak předávána podle práva tohoto cizího státu, převezme od orgánů cizího státu Policie České republiky. Tuto osobu předá Policie České republiky nejbližší vazební věznici nebo jiné věznici nebo soudu, pokud dosud nebylo rozhodnuto o její vazbě (§ 69 odst. 4, § 387 odst. 1). O umístění této osoby do věznice informuje věznice, která ji převzala, bez odkladu příslušný soud a státního zástupce, který vykonává ve věznici dozor.“

9. V § 387 odst. 1 větě první se slova „převezmou policejní orgány a dodají“ nahrazují slovy „převezme Policie České republiky a dodá“.
10. V § 389 odst. 2 větě první se za slovo „vázána,“ vkládají slova „nebo to připouští právo dožádaného státu,“.
11. V § 393 odst. 1 písm. b) se slova „které bylo v České republice přiznáno postavení azylanta“ nahrazují slovy „které byla v České republice udělena mezinárodní ochrana“.
12. V § 393 odst. 1 písm. g) se za slovo „republiky“ vkládají slova „nebo se v České republice proti vyžádané osobě vede trestní řízení pro týž skutek“.
13. V § 393 odst. 1 se na konci písmene i) slovo „anebo“ zrušuje.
14. V § 393 odst. 1 se na konci písmene j) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena k) až p), která znějí:

„k) je důvodná obava, že by trestní řízení v dožadujícím státě neodpovídalo zásadám článků 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, anebo trest odnětí svobody uložený nebo předpokládaný v dožadujícím státě by nebyl vykonán v souladu s požadavky článku 3 této Úmluvy,

l) je důvodná obava, že vyžádaná osoba by v dožadujícím státě byla vystavena pronásledování z důvodu svého původu, rasy, náboženství, příslušnosti k určité národnosti nebo jiné skupině, státního občanství nebo pro své politické názory, nebo že by se zhoršilo její postavení v trestním řízení anebo při výkonu trestu odnětí svobody,

m) vydáním do dožadujícího státu by osoba byla vzhledem ke svému věku a osobním poměrům při zohlednění závažnosti trestného činu, ze kterého je obviněna, zřejmě nepřiměřeně postižena,

n) trestný čin, pro který se o vydání žádá, není trestným činem podléhajícím vydání (§ 392),

o) trestní stíhání pro týž skutek vedené proti vyžádané osobě v některém z cizích států skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno nebo skončilo jiným rozhodnutím se stejným účinkem, jestliže takové rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno a jestliže trest, pokud byl vyžádané osobě uložen, byl již vykonán, nebo

p) trestní stíhání pro týž skutek vedené proti vyžádané osobě v České republice skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo státního zástupce pravomocně zastaveno nebo skončilo jiným rozhodnutím se stejným účinkem, jestliže takové rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno.“.

15. V § 393 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

16. § 394 včetně nadpisu zní:

„§ 394

Předběžné šetření

(1) Státní zástupce krajského státního zastupitelství, jemuž Ministerstvo spravedlnosti nebo Nejvyšší státní zastupitelství zaslalo žádost cizího státu o vydání nebo který se dozvěděl o trestném činu, pro který by cizí stát mohl žádat o vydání, provede předběžné šetření. Předběžné šetření je zahájeno zadržením osoby podle § 395 nebo vyžádáním potřebných zpráv. Účelem předběžného šetření je zejména zjistit, zda vydání osoby do cizího státu nebrání skutečnosti uvedené v § 393.

(2) Postup podle odstavce 1 se neuplatní, nejsou-li známy dostatečné informace o

- a) osobě, o jejíž vydání se žádá nebo může být žádáno,
- b) existenci odsuzujícího rozsudku, zatýkácího rozkazu nebo jiného rozhodnutí se stejným účinkem vydaném v cizím státě na osobu, o jejíž vydání se žádá nebo může být žádáno,
- c) skutku, pro který se vydání žádá nebo pro který může být o vydání žádáno, včetně uvedení doby a místa jeho spáchání a jeho právní kvalifikace, včetně horní hranice trestu, který za tento čin může být v cizím státě uložen, nebo výše trestu, který za tento čin byl v cizím státě uložen.

(3) Státní zástupce takovou osobu vyslechne a seznámí ji s důvodem vydání, pokud tak již neučinil v průběhu zadržení podle § 395 odst. 1. Jestliže tato osoba uvádí okolnosti vyvracející podezření a nabízí o nich důkazy, které mohou být bez značných průtahů provedeny, vztahuje se předběžné šetření i na ně.

(4) Státní zástupce ukončí předběžné šetření, pokud

- a) cizí stát, který by mohl žádat o vydání, přes opakované výzvy nedoručil žádost o vydání,
- b) osoba, o jejíž vydání se žádá, zemřela,
- c) osoba, o jejíž vydání se žádá, není podle právního řádu České republiky vzhledem ke svému věku trestně odpovědná,
- d) osobu, o jejíž vydání se žádá, nelze zadržet pro imunitu či výsadu vyplývající ze zákona nebo mezinárodního práva,
- e) osoba, o jejíž vydání se žádá, se zdržuje mimo území České republiky nebo místo jejího pobytu není známo,
- f) nebyl dán souhlas podle § 389 odst. 1 písm. c) a d),

- g) ve vyžadujícím státě došlo k promlčení trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody, nebo
- h) vyžadující stát vzal zpět žádost o vydání či jiným způsobem informoval, že o vydání osoby již nemá zájem.

(5) Předběžné šetření je ukončeno také podáním návrhu podle § 397 odst. 1 nebo návrhu podle § 398 odst. 1.

(6) O ukončení předběžného šetření podle odstavce 4 státní zástupce neprodleně vyrozumí Ministerstvo spravedlnosti a obhájce.“.

17. V § 395 odst. 1 věty první a druhá znějí „Je-li dán důvod předběžné vazby podle § 396 odst. 1 a jsou-li známy informace uvedené v § 394 odst. 2, může státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán zadržet osobu, o jejíž vydání jde. Policejní orgán je oprávněn zadržení takové osoby provést i bez předchozího souhlasu státního zástupce, jestliže věc nesnese odkladu a souhlas státního zástupce nelze předem opatřit.“.

18. V § 395 odst. 1 větě třetí se slova „(§ 396 odst. 1)“ zrušují.

19. V § 395 odst. 2 se věty první a druhá nahrazují větami „Státní zástupce nebo policejní orgán, který provedl zadržení, zadrženou osobu vyslechne a o výsledku sepíše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení. Zadrženou osobu poučí již v průběhu zadržení o možnosti souhlasit se svým vydáním do cizího státu a o podmínkách a následcích vyslovení takového souhlasu, včetně toho, že s vyslovením souhlasu s vydáním je spojeno vzdání se uplatnění zásady speciality.“.

20. § 396 až 398 včetně nadpisů znějí:

„§ 396

Předběžná vazba

(1) Jestliže zjištěné skutečnosti odůvodňují obavu z útěku osoby, o jejíž vydání jde, může předseda senátu krajského soudu, v jehož obvodu má tato osoba pobyt nebo byla zadržena, na návrh státního zástupce provádějícího předběžné šetření a po podání návrhu na rozhodnutí podle § 397 odst. 1 i bez takového návrhu rozhodnout o jejím vzetí do předběžné vazby. Proti rozhodnutí o vzetí do předběžné vazby je přípustná stížnost. Na rozhodování o zadržené osobě se přiměřeně užije § 77 odst. 2.

(2) Na rozhodování o propuštění z předběžné vazby a její nahrazení zárukou, dohledem, slibem nebo peněžitou zárukou se přiměřeně užijí ustanovení § 72 odst. 1 věta

první, odst. 2 písm. a), odst. 3 a 4, § 73, § 73a, § 73b odst. 3, § 74 s tím, že kde tato ustanovení hovoří o přípravném řízení, rozumí se tím předběžné šetření.

(3) Osoba, o jejíž vydání jde, musí být ihned propuštěna z předběžné vazby, jestliže předběžné šetření bylo zahájeno bez žádosti cizího státu o vydání a tato žádost nebyla České republice doručena do 40 dnů ode dne vzetí do předběžné vazby. Propuštění z předběžné vazby v takovém případě nevylučuje nové vzetí do předběžné vazby, pokud je žádost o vydání doručena dodatečně.

§ 397

Rozhodnutí o přípustnosti vydání

(1) Po skončení předběžného šetření rozhodne na návrh státního zástupce ve veřejném zasedání krajský soud, v jehož obvodu má osoba, o jejíž vydání jde, pobyt nebo byla zadržena, zda je vydání přípustné. Ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) o vrácení věci státnímu zástupci k došetření se nepoužije. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Byla-li osoba vydána do České republiky z cizího státu, může soud rozhodnout o tom, že vydání je přípustné, pouze v případě, že vydávající stát s vydáním do dalšího státu souhlasí. Byla-li tato osoba do České republiky předána na základě evropského zatýkacího rozkazu, může soud rozhodnout o tom, že vydání je přípustné pouze v případě, že předávající stát s vydáním do dalšího státu souhlasí.

(2) Vysloví-li soud, že vydání není přípustné, a osoba, o jejíž vydání jde, je v předběžné vazbě, rozhodne zároveň o jejím propuštění z předběžné vazby. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek; stížnost státního zástupce má odkladný účinek pouze tehdy, byla-li podána okamžitě po vyhlášení rozhodnutí.

(3) Po právní moci rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 nebo 2 předseda senátu krajského soudu předloží věc Ministerstvu spravedlnosti. Má-li ministr spravedlnosti pochybnosti o správnosti rozhodnutí soudu, může věc předložit Nejvyššímu soudu k přezkoumání nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy byla věc Ministerstvu spravedlnosti předložena.

(4) Nejvyšší soud po přezkoumání věci postupuje přiměřeně podle odstavců 1 až 3.

§ 398

Zjednodušené vydání

(1) Jestliže osoba, o jejíž vydání jde, před předsedou senátu za přítomnosti obhájce prohlásí, že souhlasí se svým vydáním do cizího státu, ustanovení § 393 písm. c) až f) a n) až p), § 397 a § 399 se nepoužijí a státní zástupce po skončení předběžného šetření podá návrh krajskému soudu uvedenému v § 397 odst. 1 na vzetí této osoby do vydávací vazby nebo na přeměnu předběžné vazby na vazbu vydávací, anebo podá návrh na odložení vydání. Shledá-li státní zástupce, že je dán některý z důvodů nepřípustnosti vydání podle § 393 písm. a), b) nebo g) až m), postupuje, jako by osoba souhlas se svým vydáním nevyslovila.

(2) Pokud osoba, o jejíž vydání jde, vysloví souhlas se svým vydáním až v průběhu veřejného zasedání konaného o přípustnosti vydání, státní zástupce vezme svůj návrh podle § 397 odst. 1 zpět a postupuje podle odstavce 1. Návrh může vzít zpět nejpozději do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě.

(3) Osoba, o jejíž vydání jde, musí být před vyslovením souhlasu se svým vydáním poučena předsedou senátu za přítomnosti obhájce o významu takového souhlasu, zejména o tom, že vydání bude provedeno bez rozhodnutí o přípustnosti a povolení vydání, a rovněž o následcích, které jsou s ním spojeny, včetně vzdání se uplatnění zásady speciality. Souhlas s vydáním nelze vzít zpět.

(4) Státní zástupce neprodleně prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti vyrozumí cizí stát, který by mohl žádat nebo který žádá o vydání, o souhlasu osoby, o jejíž vydání jde, s jejím vydáním.“.

21. § 399 a 400 včetně nadpisů znějí:

„§ 399

Povolení vydání

(1) Vydání do cizího státu povoluje ministr spravedlnosti. Může tak učinit jen tehdy, jestliže soud podle § 397 rozhodl, že vydání je přípustné.

(2) I když soud vysloví, že vydání je přípustné, může ministr spravedlnosti rozhodnout, že vydání nepovolí. Vydání nepovolí vždy, jestliže rozhodl o přednosti vykonání evropského zatýkacího rozkazu podle § 420 odst. 3.

(3) Rozhodne-li soud podle § 397, že vydání není přípustné, oznámí Ministerstvo spravedlnosti cizímu státu, který žádá o vydání, že vydání nelze povolit.

(4) Ministr spravedlnosti ukončí řízení o vydání, nastane-li poté, co mu byla věc předložena podle § 397 odst. 3, důvod pro ukončení předběžného šetření podle § 394 odst. 4 písm. b), d), e), g) nebo h).

(5) Propuštění osoby, jejíž vydání ministr spravedlnosti nepovolil podle odstavce 2 věty první nebo ohledně níž ukončil řízení o vydání podle odstavce 4, z předběžné vazby nařídí předseda senátu krajského soudu, který ve věci rozhodoval.

§ 400

Odložení vydání

(1) Je-li nezbytná přítomnost osoby, o jejíž vydání jde, v České republice v souvislosti s jiným trestným činem, než který je předmětem žádosti o její vydání do cizího státu, pro účely trestního řízení vedeného v České republice nebo výkonu trestu pravomocně uloženého soudem České republiky, může předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 odst. 1 rozhodnout o odložení vydání takové osoby do dožadujícího státu. Rozhodnutí o odložení vydání může předseda senátu učinit poté, co ministr spravedlnosti povolil vydání

osoby, anebo po vyslovení souhlasu osoby, o jejíž vydání jde, při zjednodušeném vydání (§ 398 odst. 1) až do předání osoby orgánům dožadujícího státu (§ 400b odst. 3). Při rozhodování o odložení vydání předseda senátu vezme v úvahu zejména závažnost trestného činu, pro který má být osoba vydána, závažnost trestného činu, v souvislosti s nímž je navrhováno odložení vydání, možnost předání či vydání této osoby z dožadujícího státu zpět do České republiky, jakož i možnost dočasného předání osoby do dožadujícího státu.

(2) O odložení vydání může předseda senátu rozhodnout na návrh

- a) Ministerstva spravedlnosti,
- b) státního zástupce uvedeného v § 394 odst. 1,
- c) soudu a v přípravném řízení státního zástupce příslušných k vedení trestního řízení v České republice,
- d) soudu, který pravomocně uložil osobě, o jejíž vydání jde, trest odnětí svobody, nebo
- e) osoby, o jejíž vydání jde.

Pokud návrh na odložení vydání nepodal státní zástupce nebo soud, předseda senátu si před rozhodnutím o odložení vydání vyžádá jeho stanovisko.

(3) Je-li osoba v předběžné nebo vydávací vazbě, předseda senátu současně s rozhodnutím o odložení jejího vydání rozhodne o jejím propuštění z takové vazby.

(4) Pomine-li důvod odložení vydání, předseda senátu krajského soudu, který o odložení vydání rozhodl, rozhodne o vzetí osoby do vydávací vazby podle § 400b.

(5) Předseda senátu krajského soudu, který rozhodl o odložení vydání, ukončí řízení o vydání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření podle § 394 odst. 4 písm. b), d), e), g) nebo h). Stejně předseda senátu postupuje, pokud ministr spravedlnosti s ohledem na změnu okolností změnil své rozhodnutí o povolení vydání a vydání nepovolil.“

22. Za § 400 se vkládají nové § 400a a 400b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 400a

Dočasné předání

(1) Předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 může rozhodnout, že povolí dočasné předání osoby, o jejíž vydání jde, do dožadujícího státu k vykonání nezbytných procesních úkonů trestního řízení. V rozhodnutí stanoví přiměřenou lhůtu, jež nesmí být delší než šest měsíců, ve které musí být dočasně předaná osoba vrácena na území České republiky.

(2) Lhůtu uvedenou v odstavci 1 lze po dohodě s příslušným orgánem dožadujícího státu prodloužit pouze ke stejnému účelu, pro který bylo dočasné předání osoby povoleno. Dočasné předání osoby lze provést i opakovaně.

(3) Provedení dočasného předání zajišťuje soud uvedený v odstavci 1.

(4) Pokud byla v době dočasného předání osoba, o jejíž vydání jde, na území dožadujícího státu pravomocně odsouzena pro trestný čin, pro který bylo vydání povoleno, může předseda senátu krajského soudu, který povolil dočasné předání, na návrh dožadujícího státu rozhodnout o odkladu jejího návratu na území České republiky do doby, dokud neukončí výkon trestu odnětí svobody na území dožadujícího státu. Tento postup je vyloučen, jestliže trestní stíhání osoby, o jejíž vydání jde, v České republice nebylo pravomocně skončeno.

(5) Doba, po kterou byla dočasně předaná osoba ve vazbě v cizím státě, se započítává do doby výkonu trestu vykonávaného v České republice jen v rozsahu, ve kterém nebyla započítána do výkonu trestu uloženého na území dožadujícího státu. Doba strávená ve výkonu trestu uloženého na území dožadujícího státu se do doby výkonu trestu vykonávaného v České republice nezapočítává.

§ 400b

Vydávací vazba a provedení vydání

(1) Po rozhodnutí ministra spravedlnosti o povolení vydání a při zjednodušeném vydání na základě návrhu státního zástupce podle § 398 odst. 1 nebo i bez takového návrhu rozhodne předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 odst. 1 o vzetí této osoby do vydávací vazby, nerozhodl-li o odložení vydání. Vazebními důvody podle § 67 není přitom vázán. Nelze-li přítomnost osoby, o jejíž vydání jde, při rozhodování o vydávací vazbě zajistit jinak, použije se přiměřeně § 69. Nachází-li se osoba, o jejíž vydání jde, v předběžné vazbě, předseda senátu rozhodne o přeměně této vazby na vazbu vydávací. O svém rozhodnutí soud neprodleně vyrozumí Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Na vydávací vazbu se přiměřeně užití ustanovení § 72 odst. 1 věta první, § 72 odst. 2 písm. a) a § 72 odst. 3 a 4.

(3) Po vyrozumění soudem podle odstavce 1 Ministerstvo spravedlnosti dohodne s příslušnými orgány dožadujícího státu termín vydání osoby. Vydání osoby příslušným orgánům dožadujícího státu a s tím související propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vydávací vazby zařídí předseda senátu krajského soudu, který rozhodl o vydávací vazbě.

(4) Vydávací vazba může trvat nejdéle tři měsíce. Osoba, o jejíž vydání jde, musí být z vydávací vazby propuštěna na svobodu ihned po uplynutí této lhůty. Pokud vydání nemohlo být provedeno vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, může předseda senátu, který rozhodl o vydávací vazbě, před uplynutím této lhůty rozhodnout na návrh Ministerstva spravedlnosti o jejím prodloužení až o tři měsíce. Celková délka vydávací vazby nesmí překročit šest měsíců. To nevylučuje vzetí osoby do vydávací vazby na základě nové žádosti cizího státu o její vydání pro stejný trestný čin.

(5) Učinila-li osoba, o jejíž vydání jde, po povolení svého vydání prohlášení o mezinárodní ochraně podle zákona o azylu, doba, po kterou se na takovou osobu hledí jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany, se nezapočítává do lhůty uvedené v odstavci 4.

(6) Předseda senátu, který rozhodl o vydávací vazbě, osobu z vydávací vazby neprodleně propustí a ukončí řízení o vydání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 394 odst. 4 písm. b), d), g) nebo h). Obdobně předseda senátu postupuje, pokud ministr spravedlnosti s ohledem na změnu okolností změnil své rozhodnutí o povolení vydání a vydání nepovolil. Předseda senátu ukončí řízení o vydání také v případě, že nastane důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 394 odst. 4 písm. e).“.

23. V § 402 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Souhlasu podle odstavce 1 není třeba, pokud proběhlo zjednodušené vydání, nebo pokud se osoba před soudem v České republice nebo před cizozemským soudem v době po svém vydání vzdala uplatnění zásady speciality.“.

24. § 409 včetně nadpisu zní:

„ 409

Předběžné šetření

(1) Účelem předběžného šetření je zjistit, zda jsou dány podmínky pro předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(2) Státní zástupce vyžádanou osobu vyslechne, pokud tak již neučinil v rámci zadržení podle § 410, a seznámí ji s obsahem evropského zatýkacího rozkazu, s možností souhlasit s předáním a s podmínkami a následky vyslovení takového souhlasu, včetně toho, že s vyslovením souhlasu s předáním je spojeno vzdání se uplatnění zásady speciality.

(3) Státní zástupce ukončí předběžné šetření, pokud

- a) členský stát, který by mohl žádat o předání, přes opakované výzvy nedoručil evropský zatýkací rozkaz,
- b) došlo k úmrtí vyžádané osoby,
- c) vyžádaná osoba není podle právního řádu České republiky vzhledem ke svému věku trestně odpovědná za jednání, pro které je evropský zatýkací rozkaz vydán,
- d) vyžádanou osobu nelze zadržet pro imunitu či výsadu vyplývající ze zákona nebo mezinárodního práva,
- e) vyžádaná osoba se zdržuje mimo území České republiky nebo místo jejího pobytu není známo,
- f) evropský zatýkací rozkaz byl doručen po právní moci rozhodnutí o předání vyžádané osoby nebo rozhodnutí o jejím vydání,
- g) nebyl dán souhlas členského státu podle § 421 odst. 1,
- h) nebyl dán souhlas státu, který není členským státem (dále jen "třetí stát"), podle § 421 odst. 3,

- i) ve vyžadujícím státě došlo k promlčení trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření, nebo
- j) vyžadující stát odvolal evropský zatýkáací rozkaz či jiným způsobem informoval, že o předání vyžádané osoby již nemá zájem.

(4) Předběžné šetření je ukončeno také podáním návrhu podle § 411.

(5) Státní zástupce neprodleně vyrozumí o ukončení předběžného šetření podle odstavce 3 příslušný orgán vyžadujícího státu, Policejní prezidium České republiky, obhájce a Ministerstvo spravedlnosti.“.

25. V § 413 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Vyžádaná osoba může před předsedou senátu příslušného soudu za přítomnosti obhájce do protokolu prohlásit, že souhlasí se svým předáním do vyžadujícího státu.

(2) Vyžádaná osoba musí být před vyslovením souhlasu se svým předáním poučena předsedou senátu za přítomnosti obhájce o významu takového souhlasu a o následcích, které jsou s ním spojeny, včetně vzdání se uplatnění zásady speciality. Souhlas s předáním nelze vzít zpět.“.

26. V § 414 odstavec 3 zní:

„(3) Provedení dočasného předání zajišťuje soud uvedený v odstavci 1.“.

27. V § 418 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Souhlasu podle odstavce 1 není třeba, pokud se osoba před soudem v době před svým předáním nebo po svém předání vzdala uplatnění zásady speciality nebo pokud byla předána ve zkráceném předávacím řízení.“.

28. Za § 428 se vkládá nový § 428a, který včetně nadpisu zní:

„§ 428a

Použití důkazů získaných dožadáním do ciziny

Orgány činné v trestním řízení nepoužijí bez výslovného souhlasu příslušného orgánu cizího státu důkazy získané dožadáním do ciziny pro jiné účely, než pro které byly poskytnuty, jestliže je k tomu zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo jestliže byly poskytnuty pod podmínkou dodržení těchto omezení.“.

29. Za § 429 se vkládá nový § 429a, který zní:

„§ 429a

Příslušný orgán může vydat rozhodnutí o úkonech uvedených v hlavě čtvrté oddílu třetím až šestým i v případě, že úkon má být proveden mimo území České republiky a jeho provedení nelze dosáhnout bez tohoto rozhodnutí.“.

30. V § 430 se vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) K použití důkazů poskytnutých cizímu státu na základě dožádání pro jiný účel, než pro který byly poskytnuty, je zapotřebí výslovného souhlasu státního zástupce nebo soudu, který vyřizoval dožádání cizího státu, nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak. Na tuto skutečnost musí být orgán cizího státu upozorněn při poskytnutí těchto důkazů.“.

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 3 až 6.

31. § 434 včetně nadpisu zní:

„§ 434

Souhlas s použitím informací

(1) Informace získané v rámci policejní spolupráce z jiného členského státu Evropské unie nebo státu, který se účastní schengenské spolupráce, mohou být použity jako důkaz v trestním řízení jen na základě souhlasu příslušného orgánu tohoto státu. K vyžádání takového souhlasu je oprávněn státní zástupce a po podání obžaloby soud; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení tohoto oddílu o dožádání do ciziny. Vyžádání souhlasu není třeba, jestliže příslušný orgán cizího státu souhlas poskytl již v okamžiku předání informací, nebo jestliže vnitrostátní právo daného cizího státu takový souhlas nepožaduje.

(2) K použití informace poskytnuté v rámci policejní spolupráce jinému členskému státu Evropské unie nebo státu, který se účastní schengenské spolupráce, jako důkazu v trestním řízení je třeba souhlasu státního zástupce nebo soudu. K udělení souhlasu je místně příslušné státní zastupitelství, nebo byla-li v dožadujícím státě podána obžaloba, soud, v jehož obvodu má sídlo policejní orgán, který žádost o policejní spolupráci vyřizoval; ke stanovení věcné příslušnosti se přiměřeně použijí ustanovení § 16 a § 17. Na udělení souhlasu se přiměřeně použijí ustanovení tohoto oddílu o dožádání z ciziny.

(3) Souhlas podle odstavce 2 nelze udělit, pokud

- a) použití takové informace jako důkazu by bylo v trestním řízení v České republice vyloučeno, nebo
- b) hrozí, že by použitím takové informace jako důkazu bylo zmařeno trestní řízení vedené v České republice nebo by byl vážně ohrožen jiný důležitý zájem.“.

32. Za § 437 se vkládá nový § 437a, který včetně nadpisu zní:

„§ 437a
Přeshraniční odposlech

(1) Umožňuje-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, aby byl z cizího státu prováděn odposlech telekomunikačního provozu na území České republiky bez její technické pomoci, je k rozhodování o udělení souhlasu s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním a k souvisejícím úkonům příslušný Krajský soud v Praze; je-li v cizím státě provádějším odposlech trestní řízení ve stádiu před podáním obžaloby, rozhodne na návrh státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze. Souhlas s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním lze udělit pouze při splnění podmínek uvedených v § 88.

(2) Umožňuje-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, aby byl z České republiky prováděn odposlech telekomunikačního provozu na území cizího státu bez jeho technické pomoci, státní zástupce a po podání obžaloby soud informuje cizí stát o předpokládaném nebo prováděném odposlechu.“.

33. V § 438 odstavec 3 zní:

- „(3) Dočasné předání osoby povoluje a jeho provedení zajišťuje
- a) jde-li o vazbu v přípravném řízení, soud příslušný podle § 26 na návrh státního zástupce,
 - b) jde-li o vazbu v řízení po podání obžaloby, soud,
 - c) jde-li o výkon trestu odnětí svobody, okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

Soud příslušný k povolení dočasného předání osoby stanoví lhůtu, v níž musí být tato osoba vrácena do České republiky. Tuto lhůtu lze po dohodě s příslušným orgánem cizího státu prodloužit pouze ke stejnému účelu, pro který bylo dočasné předání osoby povoleno. Dočasné předání osoby lze provést i opakovaně.“.

34. V § 438 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 4.

35. V § 441a se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Nedoručí-li ve stanovené lhůtě cizí stát žádost o zajištění a předání věci podle § 441 nebo příkaz k jejímu zajištění podle § 460e nebo 460i, policejní orgán vrátí předběžně zajištěnou věc osobě, u níž byla zajištěna, pokud ji nezajistí pro účely jiného trestního řízení. O vrácení takové věci nebo o jejím zajištění pro účely jiného trestního řízení vyrozumí policejní orgán bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce nebo soud.“.

36. § 448 včetně nadpisu zní:

„§ 448

Předání trestního řízení do ciziny

(1) Trestní řízení pro trestný čin spáchaný na území České republiky, z jehož spáchání je podezřelá osoba, která je občanem cizího státu, nebo pro trestný čin spáchaný touto osobou na území cizího státu, lze předat do cizího státu, jehož je podezřelá osoba občanem nebo na jehož území měl být trestný čin spáchán.

(2) Předání trestního řízení do cizího státu je možné pouze na základě žádosti státního zástupce a po podání obžaloby na základě žádosti soudu. Žádost o převzetí trestního řízení předloží státní zástupce Nejvyššímu státnímu zastupitelství, po podání obžaloby soud Ministerstvu spravedlnosti.

(3) Nejvyšší státní zastupitelství žádost státního zástupce a Ministerstvo spravedlnosti žádost soudu o převzetí trestního řízení přezkoumají zejména s ohledem na podmínky a náležitosti vyplývající z tohoto zákona nebo mezinárodní smlouvy a požadavky vyplývající z dosavadního vzájemného styku a zašlou ji do cizího státu, pokud ji nevrátí spolu s uvedením důvodů, ze kterých ji nebylo možné do cizího státu zaslat. V souvislosti s přezkoumáním žádosti o převzetí trestního řízení může Nejvyšší státní zastupitelství požádat státního zástupce a Ministerstvo spravedlnosti soud o nezbytné opravy a doplnění.

(4) Stanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů při předávání trestního řízení, může žádost o převzetí trestního řízení orgánu cizího státu zaslat přímo státní zástupce nebo po podání obžaloby soud.

(5) Rozhodl-li orgán dožádaného státu o převzetí trestního řízení, nelze na území České republiky pokračovat v trestním řízení pro trestný čin, pro který bylo trestní řízení předáno, nebo nařídit výkon trestu uloženého za čin, pro který bylo trestní řízení předáno.

(6) Orgány České republiky však mohou v trestním řízení pokračovat nebo nařídit výkon trestu, jestliže dožádaný stát

- a) oznámí, že ve věci nebude konat řízení,
- b) dodatečně odvolá své rozhodnutí o převzetí trestního řízení,
- c) oznámí, že v řízení nebude pokračovat, nebo řízení ukončí, nebo
- d) přes opakované dotazy a přes upozornění, že orgány České republiky mohou v trestním řízení pokračovat nebo nařídit výkon trestu, neoznámí své rozhodnutí, zda trestní řízení přebírá.“.

37. V § 451 se odstavec 4 zrušuje.

38. V § 452 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

39. V § 455 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

40. Za § 455 se vkládá nový § 455a, který včetně nadpisu zní:

„§ 455a

Sdílení propadlého nebo zabraného majetku

(1) Umožňuje-li takový postup vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, může Česká republika s cizím státem uzavřít dohodu o sdílení majetku, který propadl nebo byl zabrán na základě uznaného cizozemského rozhodnutí o majetku. K uzavření dohody je za Českou republiku příslušné Ministerstvo spravedlnosti. Návrh na uzavření takové dohody může Ministerstvu spravedlnosti podat i soud, který cizozemské rozhodnutí o majetku uznal.

(2) Obdobně podle odstavce 1 se postupuje při sdílení majetku, který propadl nebo byl zabrán v cizím státě na žádost České republiky.

(3) Sdílený majetek z cizího státu přebírá a do cizího státu předává organizační složka státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu.“

41. V části čtvrté hlavě dvacáté páté se za oddíl devátý vkládá nový oddíl desátý, který včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 8a až 8c zní:

„Oddíl desátý

Uznání a výkon rozhodnutí ukládajících propadnutí nebo zabránění majetku, věci nebo jiných majetkových hodnot s jinými členskými státy Evropské unie

§ 460z

(1) Podle tohoto oddílu lze zaslat jinému členskému státu Evropské unie (dále jen „jiný členský stát“) k uznání a výkonu pravomocné rozhodnutí soudu,

- a) kterým byl uložen trest propadnutí majetku (§ 51 trestního zákona),
- b) kterým byl uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 55 trestního zákona) nebo propadnutí náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti (§ 56a trestního zákona), nebo
- c) kterým bylo vysloveno zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 73 trestního zákona) nebo zabránění náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti (§ 73a trestního zákona).

(2) Podle tohoto oddílu se postupuje při uznání a výkonu pravomocného rozhodnutí soudu jiného členského státu vydaného v trestním řízení,

- a) kterým bylo uloženo propadnutí nebo zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty, jež byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, anebo byla, byť jen zčásti, nabyta za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem nebo za odměnu za něj, anebo je náhradní hodnotou za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou soud může prohlásit za propadlou nebo zabranou, nebo
- b) kterým bylo uloženo propadnutí nebo zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla určena nebo užita ke spáchání trestného činu^{8a)}.

(3) Podle tohoto oddílu se také postupuje při uznání a výkonu pravomocného rozhodnutí soudu jiného členského státu vydaného v trestním řízení, kterým bylo uloženo propadnutí majetku pachateli odsouzenému za jednání naplňující znaky trestného činu teroru (§ 93 trestního zákona) nebo teroristického útoku (§ 95 trestního zákona) anebo za jednání spáchaná v rámci zločinného spolčení spočívající v

- a) padělání měny nebo platebních prostředků,
- b) legalizaci výnosů z trestné činnosti a podílnictví,
- c) obchodu s lidmi,
- d) napomáhání při nedovoleném překročení státní hranice, nedovolené přepravě přes území státu a při nedovoleném pobytu,
- e) pohlavním zneužívání dětí a dětské pornografii,
- f) nedovoleném obchodu s omamnými a psychotropními látkami,

pokud těmito jednáními pachatel získal nebo se snažil získat majetkový prospěch a za tato jednání lze podle právního řádu členského státu, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let; u jednání uvedeného v písmenu b) postačí horní hranice trestní sazby nejméně čtyři roky.^{8a)}

(4) Podle tohoto oddílu se postupuje také při uznání a výkonu pravomocného rozhodnutí soudu jiného členského státu ukládajícího propadnutí nebo zabránění majetku neuvedeného v odstavci 2 a 3, pokud by bylo možné vyslovit propadnutí takového majetku v trestním řízení i podle právního řádu České republiky.

(5) Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, použijí se na postup při předání rozhodnutí soudu uvedeného v odstavci 1 (dále jen „rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění“) k uznání a výkonu do jiného členského státu a na postup při uznání a výkonu rozhodnutí soudu jiného členského státu uvedeného v odstavcích 2 až 4 (dále jen „rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění“) přiměřeně ustanovení oddílu sedmého.

CELEX: 32006F0783

Příslušnost k uznání a výkonu

§ 460za

(1) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění je dána příslušnost soudů České republiky, pokud osoba, jejíž majetek podléhá propadnutí nebo zabránění, má na území České republiky požadovaný majetek, anebo má na území České republiky obvyklé bydliště, nebo, jde-li o právnickou osobu, sídlo. Při ověřování, zda je dána příslušnost soudů České republiky, se vychází ze skutečností uvedených v osvědčení^{8b)} o vydání rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění a z vlastního provedeního šetření, případně též z dodatečných informací poskytnutých státem žádajícím o uznání a výkon takového rozhodnutí.

(2) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění je příslušný krajský soud, v jehož obvodu se nachází majetek, kterého se toto rozhodnutí týká. Pokud se majetek nachází v obvodech více soudů, je z těchto soudů k řízení příslušný krajský soud, který jako první obdržel nebo mu bylo postoupeno rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá. Pokud není zřejmé, kde na území České republiky se nachází majetek odsouzeného nebo jiné osoby, který podléhá propadnutí nebo zabránění, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu je místo, na kterém se má majetek nacházet podle osvědčení^{8b)}

o vydání rozhodnutí a není-li takové místo v osvědčení dostatečně přesně uvedeno, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má tato osoba obvyklé bydliště nebo sídlo.

(3) Byla-li do České republiky souběžně zaslána dvě nebo více rozhodnutí jiných členských států o propadnutí nebo zabrání týkající se téže osoby nebo totožného majetku, je k řízení o všech takových rozhodnutích příslušný soud, který zahájil řízení o uznání a výkonu některého z takových rozhodnutí jiných členských států jako první.

(4) Soud příslušný podle odstavců 2 a 3 rozhoduje a činí opatření i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení.

CELEX: 32006F0783

§ 460zb

(1) Bylo-li rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání zasláno soudu nebo jinému orgánu, který není k řízení o jeho uznání a výkonu příslušný, postoupí je neprodleně příslušnému soudu a současně o postoupení vyrozumí justiční orgán jiného členského státu, který mu rozhodnutí zaslal.

(2) Pokud soud, kterému bylo zasláno nebo postoupeno rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání zjistí, že soudy České republiky nejsou příslušné k řízení o uznání a výkonu takového rozhodnutí, neprodleně o této skutečnosti vyrozumí justiční orgán jiného členského státu, který mu takové rozhodnutí zaslal, a rozhodnutí mu vrátí. Zároveň mu oznámí, že z tohoto důvodu nelze zasláné rozhodnutí na území České republiky uznat a vykonat.

(3) Nelze-li řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání zahájit nebo v něm nelze pokračovat z důvodu, který není důvodem pro odmítnutí uznání a výkonu zasláného rozhodnutí, soud o této skutečnosti vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu a požádá jej o vyjádření, zda na uznání a výkonu zasláného rozhodnutí trvá.

CELEX: 32006F0783

§ 460zc

Výjimky ze zásady oboustranné trestnosti

Pro účely řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání soud nezjišťuje, zda jde o čin trestný podle práva České republiky, bylo-li takové rozhodnutí vydáno pro jednání uvedené v § 412 odst. 2, za které lze ve státě, který takové rozhodnutí vydal, uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky.

CELEX: 32006F0783

§ 460zd

Podmínky uznání a výkonu

(1) Soud rozhodne bez zbytečného odkladu ve veřejném zasedání rozsudkem o tom, zda rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání uzná a vykoná, nebo zda jeho uznání a výkon odmítne. Nejde-li o případ uvedený v § 460zb, nebo není-li dán důvod pro odmítnutí nebo odložení uznání a výkonu takového rozhodnutí, soud rozhodne o jeho uznání a zároveň rozhodne, že se uznané rozhodnutí vykoná. O svém rozhodnutí soud bez

zbytečného odkladu vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu; v případě odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí uvede důvody odmítnutí. Rozhodne-li soud o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, spolu se zasláním svého rozhodnutí požádá příslušný justiční orgán jiného členského státu, aby jej bez odkladu informoval, který orgán je příslušný ke sdílení propadlého nebo zabraného majetku.

(2) Rozsudek o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání soud doručí odsouzenému nebo jiné osobě, jejíž majetek na základě uznaného rozsudku podléhá propadnutí nebo zabrání, a státnímu zástupci. Odvoláním nelze napadnout důvody, pro které bylo rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání vydáno. O podání odvolání a o výsledku řízení o odvolání soud vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu.

(3) Soud rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud

- a) skutek vedoucí k vydání takového rozhodnutí není trestným činem podle právního řádu České republiky, pokud nejde o jednání uvedená v § 460zc; v případě trestných činů týkajících se daní, poplatků, cel nebo měny nelze uznání a výkon takového rozhodnutí odmítnout pouze z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní, poplatků a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, poplatků, cel a měny jako právní předpisy státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá,
- b) trestní stíhání je nepřipustné z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. f), g), h) a odst. 4,
- c) majetek, jehož propadnutí nebo zabrání je požadováno, nepodléhá podle jiných právních předpisů propadnutí nebo zabrání,
- d) rozhodnutí bylo vydáno pro skutek, jehož pachatelem je osoba, která požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva,
- e) výkonu takového rozhodnutí brání práva třetích osob, které dotčený majetek získaly v dobré víře,
- f) z osvědčení vyplývá, že řízení vedoucí k vydání takového rozhodnutí se konalo v nepřítomnosti osoby, jejíž majetek podléhá propadnutí nebo zabrání, jakož i v nepřítomnosti jejího právního zástupce, a tato osoba buď nebyla osobně nebo prostřednictvím svého právního zástupce o řízení vyrozuměna, nebo se nevzdala opravného prostředku proti takovému rozhodnutí, nevzala jej zpět, nebo jiným způsobem nevyjádřila, že opravný prostředek nepodá,
- g) propadnutí nebo zabrání majetku je požadováno na základě jiného rozhodnutí než rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání uvedeného v § 460z odst. 2 a 3,
- h) majetek, jehož propadnutí nebo zabrání je požadováno, již propadl nebo byl zabrán, ztratil se, byl zničen nebo jej nelze nalézt na místě uvedeném v osvědčení^{8b)} o vydání takového rozhodnutí nebo takové místo není v osvědčení uvedeno dostatečně přesně,
- i) trest nebo ochranné opatření týkající se propadnutí nebo zabrání majetku, jež byly uloženy rozhodnutím jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku, již byly zcela vykonány v jiném státě nebo osoba, vůči níž rozhodnutí směřuje, požadovanou částku v jiném státě dobrovolně uhradila,
- j) osobě, jejíž majetek má propadnout nebo být zabrán, byla ve státě, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, udělena milost, amnestie, nebo v tomto jiném státu bylo vydáno jiné rozhodnutí nebo opatření či nastala skutečnost, v jejímž důsledku se rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, stalo nevykonatelným, nebo
- k) uznání a výkon takového rozhodnutí by byl v rozporu se zájmy České republiky chráněnými v § 377.

(4) Soud může rozhodnout o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí a zabrání, jde-li o rozhodnutí

- a) vydané pro skutek spáchaný na území České republiky nebo mimo území České republiky na palubě lodi nebo letadla, které jsou registrovány v České republice,
- b) vydané pro skutek spáchaný mimo území České republiky a státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá, a podle právního řádu České republiky nelze takový skutek trestně stíhat,
- c) uvedené v § 460z odst. 3, a to v rozsahu, v jakém nelze vyslovit propadnutí takového majetku v obdobném trestním řízení vedeném v České republice, nebo
- d) uvedené v § 460z odst. 4.

(5) Je-li dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání uvedený v odstavci 3 písm. b), e), f), g), h) nebo i) nebo v odstavci 4 písm. a) nebo b), soud si před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí vždy vyžádá stanovisko příslušného justičního orgánu jiného členského státu, zejména za účelem opatření si všech potřebných informací pro své rozhodnutí; v případě potřeby jej může požádat o neprodlené zaslání dodatečných podkladů a doplnění. Před vydáním rozhodnutí o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání z jiného důvodu si soud může vyžádat stanovisko příslušného justičního orgánu jiného členského státu nebo jiné podklady, pokud je považuje za potřebné pro účely rozhodnutí.

(6) V případě, že je soud před uznáním rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání informován o tom, že trest nebo ochranné opatření týkající se propadnutí nebo zabrání majetku uložené rozhodnutím, o jehož uznání a výkon se žádá, byly již částečně vykonány v jiném státě, nebo o jiné skutečnosti, v jejímž důsledku se rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, stalo zčásti nevykonatelným, rozhodne soud o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud jde o zbylou výši trestu nebo ochranného opatření. Před rozhodnutím si soud vyžádá stanovisko příslušného justičního orgánu jiného členského státu; v případě potřeby může soud požádat o neprodlené zaslání potřebných dodatečných podkladů a doplnění.

CELEX: 32006F0783

§ 460ze

Osvědčení

Soud dále rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud k tomuto rozhodnutí není připojeno osvědčení^{8b)} o vydání takového rozhodnutí, toto osvědčení je neúplné, zjevně neodpovídá obsahu rozhodnutí, k němuž je připojeno, nebo není přeložené do českého jazyka nebo jiného jazyka, ve kterém lze osvědčení podle prohlášení České republiky^{8c)} přijmout. Před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu zaslání rozhodnutí soud vždy vyzve příslušný justiční orgán jiného členského státu, aby mu ve lhůtě jím stanovené zaslal osvědčení^{8b)}, jeho opravené znění nebo překlad osvědčení do příslušného jazyka. Zároveň jej upozorní, že pokud osvědčení nezašle ve stanovené lhůtě, aniž by uvedl podstatné důvody, pro které tak nemohl učinit, rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

CELEX: 32006F0783

§ 460zf

Měnový přepočít

Je-li předmětem propadnutí nebo zabrání peněžítá částka, soud v rozsudku o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání její výši přepočte z cizí měny na českou měnu podle kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni, kdy bylo uznané rozhodnutí vydáno.

CELEX: 32006F0783

§ 460zg

Souběh rozhodnutí jiných členských států

(1) Vede-li soud souběžně řízení o uznání a výkonu dvou nebo více rozhodnutí jiných členských států požadujících propadnutí nebo zabrání téže věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo požadujících propadnutí nebo zabrání peněžité částky téže osoby, jejíž majetek není dostatečný k výkonu všech rozhodnutí jiných členských států, soud rozhodne, které rozhodnutí jiných členských států o propadnutí nebo zabrání uzná a vykoná a které odmítne. O svém rozhodnutí vyrozumí příslušné justiční orgány jiných členských států.

(2) Před rozhodnutím podle odstavce 1 soud zváží všechny rozhodné okolnosti, jež jsou mu známy, zejména práva poškozených, závažnost a místo spáchání trestných činů a data vydání a doručení rozhodnutí jiných členských států o propadnutí nebo zabrání. Při rozhodování dále přihlédné zejména k tomu, zda dotčený majetek byl zajištěn v některém z trestních řízení, pro jejichž účely je žádáno o uznání a výkon rozhodnutí.

CELEX: 32006F0783

§ 460zh

Odklad uznání a výkonu

(1) Soud může odložit uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud

- a) získané informace nasvědčují tomu, že vzhledem k souběžnému výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání ve více státech by celková peněžítá částka získaná výkonem uznaného rozhodnutí ve více státech mohla převýšit částku uvedenou v takovém rozhodnutí,
- b) jeho uznání a výkon by mohly narušit trestní řízení vedené v České republice, nebo
- c) v České republice již je vedeno jiné řízení, o kterém lze předpokládat, že povede k propadnutí, zabrání, exekuci nebo k jinému trvalému odnětí majetku, jehož propadnutí nebo zabrání je jiným členským státem požadováno.

(2) Jakmile pomine důvod odložení uznání, soud pokračuje v řízení o uznání rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

(3) Soud neprodleně informuje příslušný justiční orgán jiného členského státu o odložení uznání a výkonu rozhodnutí podle odstavce 1, jakož i o důvodech a předpokládané délce trvání tohoto odložení, stejně jako o tom, že důvody k odložení výkonu pominuly a rozhodnutí bylo uznáno a vykonáno.

CELEX: 32006F0783

§ 460zi

Výkon trestu a ochranného opatření

(1) Při výkonu trestu nebo ochranného opatření uloženého v rozsudku o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání se postupuje obdobně podle ustanovení hlavy dvacáté první. Není-li to zřejmé z rozsudku, vyrozumí předseda senátu organizační složku státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu, o tom, že se jedná o majetek propadlý nebo zabraný na žádost jiného členského státu, a uvede, kdy rozsudek nabyl právní moci. Zároveň tuto organizační složku informuje o tom, kterému orgánu jiného členského státu má organizační složka příslušnou část sdíleného majetku podle § 460zj zaslat.

(2) Soud bez zbytečného odkladu vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu o všech skutečnostech, které brání výkonu trestu nebo ochranného opatření uloženého v rozsudku o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

(3) Soud dále neprodleně vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání požadovaného majetku a zároveň jej upozorní, že nebude-li ve lhůtě tří měsíců od právní moci rozhodnutí o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu informován o důvodu bránícímu propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části, s takovým majetkem bude dále nakládáno jako s majetkem České republiky v souladu s jejím právním řádem a v případě, že by došlo k vyplacení náhrady škody vzniklé odsouzenému nebo jiné osobě propadnutím nebo zabráním požadovaného majetku, bude Česká republika požadovat úhradu částky, kterou vyplatila jako náhradu škody takové osobě.

(4) Informuje-li příslušný justiční orgán jiného členského státu v tříměsíční lhůtě uvedené v odstavci 3 o důvodu bránícímu propadnutí nebo zabrání majetku nebo jeho části, zejména že trest nebo ochranné opatření, jež byly uloženy rozhodnutím jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku, již byly zcela nebo zčásti vykonány v jiném státě nebo osoba, vůči níž rozhodnutí směřuje, požadovanou částku dobrovolně uhradila, soud o této skutečnosti neprodleně informuje organizační složku státu uvedenou v odstavci 1. Následně soud rozsudkem zruší svůj předchozí rozsudek o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání. V případě, že se uváděný důvod vztahuje jen na část propadlého nebo zabraného majetku, soud po zrušení svého předchozího rozhodnutí rozhodne o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání ve zbylém rozsahu. Zrušující rozsudek a případně též nový rozsudek o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání ve zbylém rozsahu soud doručí odsouzenému nebo jiné osobě, jejíž majetek na základě uznaného rozsudku propadl nebo byl zabrán, státnímu zástupci, organizační složce státu uvedené v odstavci 1 a příslušnému justičnímu orgánu jiného členského státu.

(5) Vyrozumí-li příslušný justiční orgán jiného členského státu soud ještě před skončením tříměsíční lhůty uvedené v odstavci 3 o tom, že není dán důvod bránící propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části, soud o této skutečnosti neprodleně informuje organizační složku státu uvedenou v odstavci 1.

§ 460zj

Sdílení propadlého a zabraného majetku s jiným členským státem

(1) Propadly-li nebo byly-li zabráný na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání peněžní prostředky v částce do 10 000 EUR, tato částka zůstává České republice.

(2) Propadly-li nebo byly-li zabráný na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání peněžní prostředky v částce vyšší než 10 000 EUR, polovina této částky zůstává České republice a polovina připadá jinému členskému státu, který vydal rozhodnutí, jež bylo uznáno a vykonáno.

(3) Věc nebo jiná majetková hodnota neuvedená v odstavcích 1 a 2, která propadla nebo byla zabráná na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, se prodá, pokud není součástí národního kulturního pokladu České republiky nebo jiného státu. Ohledně částky získané prodejem se postupuje obdobně podle odstavců 1 a 2.

(4) Pokud věc nebo jinou majetkovou hodnotu nelze vzhledem k její povaze nebo z jiných důvodů prodat, zůstává České republice. S věcí, která je kulturním statkem jiného členského státu, se naloží podle jiného právního předpisu.

(5) Náklady řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání hradí Česká republika.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se užití, nedohodne-li se Česká republika s jiným členským státem ohledně sdílení majetku nebo úhrady nákladů řízení jinak. K uzavření dohody je za Českou republiku příslušné Ministerstvo financí. Návrh na uzavření takové dohody může Ministerstvu financí podat i soud, který uznal a vykonal rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

(7) S propadlým nebo zabraným majetkem, který je předmětem sdílení, nakládá, zejména jej zasílá příslušnému orgánu jiného členského státu, organizační složka státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu.

CELEX: 32006F0783

§ 460zk

Zaslání rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání do jiného členského státu

(1) Je-li to zapotřebí pro zajištění řádného výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, může soud, který takové rozhodnutí vydal, zaslat toto rozhodnutí příslušnému justičnímu orgánu jiného členského státu za účelem jeho uznání a výkonu, pokud lze důvodně předpokládat, že osoba, jejíž majetek podléhá propadnutí nebo zabrání, má v tomto státě požadovaný majetek. Není-li známo, ve kterém státě má dotčená osoba takový majetek, lze rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zaslat do jiného členského státu, ve kterém má tato osoba obvyklé bydliště nebo sídlo.

(2) Soud může rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zaslat do více členských států, pokud takové rozhodnutí

- a) ukládá propadnutí nebo zabrání věci nebo majetkových hodnot, o nichž lze důvodně předpokládat, že se nacházejí ve více členských státech,
- b) ukládá propadnutí nebo zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, o které se vede soudní řízení ve více státech,
- c) ukládá propadnutí nebo zabrání věci nebo majetkové hodnoty, o které lze důvodně předpokládat, že se nachází v jednom z více členských států, nebo
- d) ukládá propadnutí nebo zabrání peněžních prostředků a peněžní prostředky v příslušné výši nebyly pro tyto účely v jiném členském státu zajištěny.

(3) Rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zašle soud příslušnému justičnímu orgánu jiného členského státu spolu s osvědčením^{8b)} přeloženým do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků jiného členského státu, který je žádán o uznání a výkon takového rozhodnutí, nebo do jazyka, v němž tento stát osvědčení podle svého prohlášení^{8c)} přijímá. Soud zároveň uvede, jaké organizační složce státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu, má být předána část sdíleného majetku, bude-li rozhodnutí v jiném členském státě uznáno a vykonáno. Zasilá-li soud rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání za účelem jeho uznání a výkonu do více členských států, vyrozumí o této skutečnosti všechny dotčené státy.

(4) Zaslání rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání do jiného členského státu nebrání výkonu takového rozhodnutí v České republice.

CELEX: 32006F0783

§ 460zI

Informační povinnost

(1) Na žádost příslušného justičního orgánu jiného členského státu poskytne soud dodatečné informace a doplnění potřebná pro účely uznání a výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání.

(2) Zaslal-li soud rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání do jednoho nebo více členských států a na základě zjištěných informací se důvodně domnívá, že takové rozhodnutí již bylo nebo v nejbližší době bude zcela nebo zčásti vykonáno v České republice nebo v jiném členském státě, neprodleně o této skutečnosti vyrozumí příslušné justiční orgány ostatních členských států, včetně předpokládaného rozsahu výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání. Tyto státy soud neprodleně informuje i o skutečnosti, že k předpokládanému výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání v České republice nebo uvedeném členském státě nedošlo nebo k němu došlo v jiném rozsahu.

(3) Soud neprodleně informuje příslušný justiční orgán jiného členského státu, jemuž zaslal rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání za účelem uznání a výkonu, o tom, že odsouzenému byla v České republice udělena milost nebo amnestie, nebo o jiném rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se takové rozhodnutí stalo nevykonatelným nebo vykonatelným jen částečně.

CELEX: 32006F0783

§ 460zm

Sdílení majetku propadlého nebo zabraného v jiném členském státě

(1) Majetek, který propadl nebo byl zabrán v jiném členském státě na základě rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, sdílí Česká republika s tímto státem způsobem stanoveným právním řádem tohoto jiného členského státu, pokud se nedohodnou jinak.

(2) K uzavření dohody s jiným členským státem o sdílení majetku, který propadl nebo byl zabrán v tomto státě na základě rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, je za Českou republiku příslušné Ministerstvo financí. Návrh na uzavření takové dohody může Ministerstvu financí podat i soud, který vydal rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání.

(3) Jakmile příslušný justiční orgán jiného členského státu vyrozumí soud o tom, že jeho rozhodnutí uznal a vykonal, soud tuto skutečnost neprodleně sdělí organizační složce státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu. Tato organizační složka převezme majetek sdílený s jiným členským státem.

CELEX: 32006F0783

Společná ustanovení

§ 460zn

(1) Ministerstvo spravedlnosti uhradí na žádost členského státu, který uznal a vykonal rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, jím požadovanou částku vyplacenou jako náhradu škody za podmíněk, že

- a) škoda, kterou členský stát uhradil podle svých vnitrostátních předpisů takové osobě, byla způsobena v důsledku vydaného rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání,
- b) žádost členského státu o proplacení jím uhrazené škody nebo dokumenty k ní připojené obsahují výši vyplacené náhrady škody, jejíž uhrazení je požadováno, její odůvodnění a údaje o orgánu příslušném k přijetí úhrady, včetně bankovního spojení za účelem poukázání požadované částky nebo požadavku na jiný způsob provedení úhrady,
- c) k žádosti členského státu je připojeno pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu tohoto členského státu o náhradě škody.

(2) V případě, že žádost členského státu neobsahuje potřebné údaje, vyzve Ministerstvo spravedlnosti příslušný orgán členského státu k jejímu doplnění a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu. Přitom jej vždy upozorní, že nevyhoví-li příslušný orgán členského státu této výzvě ve stanovené lhůtě, aniž by uvedl podstatné důvody, pro které tak nemohl učinit, Ministerstvo spravedlnosti žádost odmítne.

(3) Ministerstvo spravedlnosti neproplatí členskému státu náhradu škody, která nebyla ani zčásti způsobena nesprávným úředním postupem orgánů České republiky.

CELEX: 32006F0783

§460zo

(1) Ministerstvo spravedlnosti může žádat po jiném členském státu, jehož rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání bylo v České republice uznáno, úhradu částky, kterou vyplatilo jako náhradu škody v případě, že

- a) vzniklá škoda byla způsobena v důsledku vydaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání,
- b) Ministerstvo spravedlnosti vyplatilo osobě, vůči níž směřovalo uznané rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, náhradu škody podle jiného právního předpisu.

(2) Nárok na proplacení vyplacené náhrady škody podle odstavce 1 se uplatňuje formou žádosti k příslušnému orgánu jiného členského státu v souladu s právními předpisy a požadavky tohoto státu. Nejsou-li požadavky jiného členského státu ohledně náležitostí žádosti známy, uvede se v žádosti nebo k ní připojených dokumentech výše vyplacené náhrady škody a její odůvodnění, údaje o orgánu příslušném k přijetí úhrady, včetně bankovního spojení za účelem poukázání požadované částky nebo požadavku na jiný způsob provedení úhrady, a případně další údaje potřebné k úhradě.

(3) Po jiném členském státě nelze požadovat úhradu vyplacené náhrady škody, pokud byla způsobena výlučně nesprávným postupem orgánů České republiky.

CELEX: 32006F0783

§ 460zp

Ministerstvo spravedlnosti poskytne na základě žádosti soudu součinnost při zjišťování potřebných informací, zejména při zjištění příslušného justičního orgánu jiného členského státu, kterému má být zasláno rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, nebo při ověření podmínek stanovených právním řádem tohoto jiného členského státu pro uznání a výkon takového rozhodnutí.“.

CELEX: 32006F0783

8a) Články 2 a 3 rámcového rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze dne 24. února 2005 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti.

8b) Příloha rámcového rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci.

8c) Článek 19 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení o vydání do ciziny zahájena před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona; na odložení vydání, dočasné předání, předběžnou a vydávací vazbu se i v těchto řízeních použijí

ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Nachází-li se osoba, o jejíž vydání jde, ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, ve vydávací vazbě a ministr spravedlnosti dosud nerozhodl o povolení vydání této osoby do cizího státu podle § 399 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vydávací vazba se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona přeměňuje na vazbu předběžnou.
3. Nachází-li se osoba, o jejíž vydání jde, ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, ve vydávací vazbě a ministr spravedlnosti již rozhodl o povolení vydání této osoby do cizího státu podle § 399 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lhůta pro trvání vydávací vazby podle § 400b odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, počíná běžet ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Bylo-li před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto o odložení vydání osoby do cizího státu, takové rozhodnutí pozbývá své právní účinky ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.
5. Řízení o předání do jiného členského státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu zahájená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Čl. III

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 229/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 280/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 480/2003 Sb., zákona č. 41/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 359/2005 Sb., zákona č. 22/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb. a zákona č. 139/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 15 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „S majetkem, který stát nabyt v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí nebo zabránění majetku nebo jeho části^{28a)}, se naloží způsobem stanoveným v jiném právním předpise^{28b)}.“.

Poznámky pod čarou č. 28a a 28b znějí:

„28a) § 460zd trestního řádu, ve znění zákona č...

28b) § 460zj trestního řádu, ve znění zákona č....“.

2. V § 16 se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámek pod čarou č. 31a a 31b zní:

„(3) Nabude-li stát majetek v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí nebo zabránění majetku nebo jeho části^{28a)}, příslušná organizační složka (§ 11) naloží s tímto majetkem až po uplynutí 3 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí soudu nebo i před uplynutím této lhůty, byla-li podle jiného právního předpisu^{31a)} soudem vyrozuměna, že není dán důvod bránící propadnutí nebo zabránění takového majetku nebo jeho části. Byla-li však organizační složka v uvedené lhůtě vyrozuměna soudem o tom, že jej jiný členský stát Evropské unie informoval o důvodu bránícímu propadnutí nebo zabránění takového majetku nebo jeho části, naloží s ním až po doručení rozhodnutí soudu vydaného ohledně dotčeného majetku na základě informace jiného členského státu Evropské unie^{31b)}.“

31a) § 460zi odst. 5 trestního řádu, ve znění zákona č.....

31b) § 460zi odst. 4 trestního řádu, ve znění zákona č....“.

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2009.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad

Podle bodu 3 části první (procesní pravidla) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA), jež byly schváleny usnesením vlády č. 877 ze dne 13. srpna 2007, nebyla RIA na tento věcný záměr aplikována, neboť se jedná o novelu obecného procesního předpisu – trestního řádu – pro který je stanovena výjimka.

Zhodnocení platného právního stavu včetně zhodnocení současného vztahu k rovnosti mužů a žen, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen, a vysvětlení její nezbytnosti jako celku

Podle stávající právní úpravy řeší problematiku uznávání a výkonu cizozemských rozhodnutí ustanovení § 449 až 460 trestního řádu.

Cizozemským rozhodnutím se rozumí rozhodnutí vydané soudem jiného státu pro čin trestný podle právního řádu České republiky, kterým

- byla vyslovena vina, ale uložení trestu bylo podmíněně odloženo,
- byl uložen trest odnětí svobody nebo podmíněný trest odnětí svobody,
- byl uložen peněžitý trest nebo zákaz činnosti,
- bylo uloženo ochranné opatření,
- byl přeměněn podmíněný trest nebo peněžitý trest na trest odnětí svobody,
- bylo vysloveno předběžné zajištění majetku nebo jeho části, anebo
- bylo vysloveno propadnutí majetku nebo jeho části nebo bylo vysloveno propadnutí věci anebo její zabránění.

Uznání cizozemského rozhodnutí je přednostně vázáno na existenci mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, pouze výjimečně lze uznat a vykonat cizozemské rozhodnutí bez takové smlouvy, jen na základě vzájemnosti. Trestní řád vymezuje další podmínky, které musí být splněny, aby mohlo být cizozemské rozhodnutí uznáno, tj. zejména musí jít o rozhodnutí vydané v řízení, ve kterém byly poskytnuty všechny záruky spravedlivého procesu, nejde o odsouzení za trestný čin, který má výlučně politický anebo vojenský charakter, nebo uznání nebrání jiné překážky, anebo zásady, na kterých je třeba v demokratické společnosti trvat (podrobně viz § 450 tr.ř.).

Dále je v těchto ustanoveních upravena přeměna trestu – tj. adaptace délky či výše trestu v souladu s vnitrostátním právem, pokud mezinárodní smlouva nestanoví jinak.

O uznání cizozemského rozhodnutí rozhodují soudy na krajské úrovni. Kritériem příslušnosti je místo trvalého pobytu obviněného. Pokud obviněný nemá na území České republiky trvalý pobyt, je k řízení příslušný Krajský soud v Praze. Jde-li o cizozemské rozhodnutí o majetku, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodě se nachází majetek nebo věc, kterých se cizozemské rozhodnutí týká. Krajský soud ve veřejném zasedání rozhoduje rozsudkem, proti kterému je možné podat odvolání. Odvolací soud pak v neveřejném zasedání rozhodne, zda se cizí rozhodnutí uznává či nikoli. Vzhledem k tomu, že v řízení o uznání cizího rozhodnutí soud nerozhoduje o skutkových okolnostech, tj. o uznání viny, neboť ta je stanovena již justičním orgánem odsuzujícího státu, ale pouze o tom, zda uznání daného rozhodnutí je v souladu s příslušnou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, odvolacímu soudu není stanovena možnost vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí krajskému soudu.

Uznané cizozemské rozhodnutí má stejné právní účinky jako rozsudek soudu České republiky.

O přeměně trestu a výkonu cizozemského rozhodnutí rozhoduje soud příslušný podle ustanovení § 16 až 18 trestního řádu ve veřejném zasedání rozsudkem. Odsouzený musí mít v tomto řízení vždy obhájce. O výkonu uznaného cizozemského rozhodnutí týkajícího se majetku rozhoduje okresní soud, v jehož obvodě se nachází majetek nebo věc, kterých se rozhodnutí týká.

Dále je upraveno započtení vazby a výkonu trestu v odsuzujícím státě, postup soudu poté, co jej odsuzující stát informoval o amnestii, milosti nebo jiném rozhodnutí či opatření, v jehož důsledku se cizozemské rozhodnutí stalo nevykonatelným.

Při výkonu cizozemského rozhodnutí se subsidiárně postupuje podle vnitrostátních ustanovení.

Ustanovení § 457 trestního řádu upravuje situaci opačnou, tj. postup při předávání výkonu rozsudku našeho soudu do cizího státu, ustanovení § 458 až 460 se speciálně zabývají podmíněným trestem odnětí svobody.

Navrhovaná úprava má za cíl zejména zajistit implementaci rámcového rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci (dále jen „rámcové rozhodnutí“). Platná právní úprava se z hlediska splnění závazků plynoucích z rámcového rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci, nejeví být dostatečná a vyhovující, neboť je velmi obecná a navazuje zejména na úpravu obsaženou v mezinárodních smlouvách. Předmětné rámcové rozhodnutí upravuje zcela speciální postup při uznávání a výkonu konfiskačních příkazů, obsahuje speciální formuláře, jež je třeba přiložit k rozhodnutí, taxativně stanoví důvody pro odmítnutí uznání a výkonu konfiskačního příkazu, upravuje řešení souběhu konfiskačních příkazů a otázku sdílení zkonfiskovaného majetku mezi státy. Uvedené rámcové rozhodnutí tak obsahuje ve vztahu k uznávání cizozemských rozhodnutí ukládajících propadnutí nebo zabrání majetku požadavky nad rámec stávající právní úpravy, a proto je zapotřebí ji doplnit tak, aby těmto požadavkům vyhovovala.

Navrhovaná úprava upravuje postup při uznávání a výkonu rozhodnutí orgánů jiných členských států Evropské unie, kterými bylo uloženo propadnutí nebo zabrání majetku (ne jakéhokoli, ale pouze toho, který je definován v rámcovém rozhodnutí) pachateli trestného činu nebo za vymezených podmínek i třetí osobě, stanoví příslušnost krajských soudů, upravuje informační povinnost, definuje podmínky umožňující rozhodnutí neuznat a stanoví postup při předání rozhodnutí soudu České republiky ukládajícího trest propadnutí majetku, trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, propadnutí náhradní hodnoty, ochranné opatření zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zabrání náhradní hodnoty jinému členskému státu Evropské unie k uznání a výkonu.

Vzhledem k tomu, že stávající právní úprava je příliš obecná a nerozlišuje v rámci postupu při uznávání a výkonu cizozemského rozhodnutí speciální postupy pro jednotlivé typy trestů a ochranných opatření (kromě trestu odnětí svobody), jeví se jako potřebné doplnit do hlavy dvacáté páté zcela nový oddíl desátý týkající se výlučně uznávání a výkonu rozhodnutí ukládajících propadnutí nebo zabrání majetku mezi členskými státy Evropské unie. Obdobný trend specifické úpravy v oblasti uznávání rozhodnutí v rámci Evropské unie lze ostatně očekávat i ve vztahu k jiným typům rozhodnutí. Z tohoto důvodu se do budoucna počítá se samostatným zákonem o mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech, který by přehledně upravil celou problematiku spolupráce mezi státy v trestních věcech a vyčlenil tuto specifickou oblast z trestního řádu – při zachování subsidiárního použití trestního řádu.

Kromě implementačních ustanovení obsahuje novela některá další ustanovení, jejichž potřeba vyplynula z praxe nebo jež vyplývají z mezinárodních smluv závazných pro Českou

republiku. Navrhovaná právní úprava dále reaguje na nálezy Ústavního soudu ze dne 29. ledna 2008 vyhlášený ve Sbírce zákonů pod č. 90/2008, který zrušil ke dni 31. prosinci 2008 ustanovení § 398 odst. 6 věty první a § 400 odst. 1 trestního řádu. Ústavní soud ve svém nálezu současně upozornil na další nedostatky vydávacího řízení, které spadá mimo jiné ve skutečnosti, že zákonná úprava neřeší všechny podstatné aspekty vydávání (maximální limit vydávací vazby, iniciativa k aktivitě ministra spravedlnosti, důsledky rozhodnutí ministra o odložení vydání ve vztahu k vydávací vazbě apod.) a nejsou vyřešeny ani systémové souvislosti (vztah vydávací vazby k vyšetřovací vazbě a k výkonu trestu v případech, kdy dojde k odkladu vydání osoby z důvodu vedení trestního řízení v České republice nebo pro účely výkonu zde uloženého trestu). Ve svém nálezu Ústavní soud apeluje na zákonodárce, aby co možná nejdříve provedl komplexnější úpravu této problematiky, jež zasahuje podstatným způsobem do osobní svobody jednotlivce a jeho základních procesních práv.

Ani stávající, ani navrhovaná právní úprava uznávání a výkonu rozhodnutí ukládajícího propadnutí nebo zabránění majetku mezi členskými státy Evropské unie nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje, jedno z pohlaví, a nestanoví pro něj odlišné podmínky. Stávající i navrhovaná právní úprava má zcela stejné dopady na muže i na ženy.

Zhodnocení souladu navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s akty práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, respektuje zejména články 36 až 40 Listiny základních práv a svobod. Kromě toho, jak již bylo uvedeno, reaguje na výše citovaný nálezy Ústavního soudu a v oblasti vydávacího řízení uvádí trestní řád do souladu s článkem 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná úprava je v souladu s akty práva Evropské unie, jejím cílem je provedení rámcového rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci. Navrhovaná úprava při implementaci nejde nad rámec uvedeného rámcového rozhodnutí, ale provádí jeho jednotlivé články. Článek 12 odst. 3 rámcového rozhodnutí, který požaduje výkon rozhodnutí i vůči právnické osobě, je implementován pouze částečně, neboť majetek lze nechat podle vnitrostátní právní úpravy zabrat právnické osobě pouze v případě, že jde o výnos nebo nástroj trestné činnosti a jde o osobu odlišnou od pachatele. Vzhledem k absenci trestní odpovědnosti právnických osob nelze zajistit plnou implementaci článku 12 odst. 3 rámcového rozhodnutí, neboť by bylo zcela rezignováno na základní principy vnitrostátního trestního práva, které je založeno na individuální trestní odpovědnosti fyzické osoby za spáchaný trestný čin (*societas delinquere non potest*), a na ústavní principy (*nullum crimen sine lege*, *nulla poena sine lege*, rovnost před zákonem, princip právní jistoty). Stejně tak při absenci odpovědnosti právnických osob za obdobné typy jednání nelze tento požadavek implementovat ani mimo rámec trestního řízení.

V současné době je připravován věcný záměr správní odpovědnosti právnických osob za jednání, k jejichž postihu zavazují Českou republiku mezinárodní smlouvy a právní akty ES/EU a která jsou u fyzických osob postihována jako trestné činy, který by měl odpovědnost právnických osob komplexně upravit. Teprve v souvislosti s touto komplexní úpravou bude možné implementovat požadavek rámcového rozhodnutí na uznávání rozhodnutí jiných členských států EU ukládajících majetkové tresty právnickým osobám.

Dále se provádí článek 12 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2006/960/SVV ze dne 18. prosince 2006 o zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány členských států Evropské unie, přičemž navrhovaná úprava nejde nad rámec tohoto článku.

Navrhované právní úpravy se rovněž dotýká rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze dne 24. února 2005 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti a rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, aniž by je navrhovaná úprava přímo implementovala.

Problematickou konfiskace majetku, který je nástrojem nebo výnosem z trestné činnosti, popř. náhradní hodnotou za výnos z trestné činnosti, upravují následující mnohostranné mezinárodní úmluvy, jejichž je Česká republika smluvní stranou:

- Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu (Štrasburk, 8.11.1990, vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 33/1997)
- Trestněprávní úmluva o korupci (Štrasburk, 27. 1. 1999, vyhlášená ve Sb. m. s. pod č. 70/2002)
- Mezinárodní úmluva o potlačování financování terorismu (New York, 9. 12. 1999, vyhlášená ve Sb. m. s. pod č. 18/2006)
- Úmluva Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami (New York, 7. 12.1989, vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 462/1991)
- Úmluva o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích (Paříž, 17.12.1997, vyhlášená ve Sb. m. s. pod č. 25/2000)
- Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu (Montego Bay, 10.12.1982, vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 240/1996)

Výše uvedené úmluvy obsahují převážně obecná ustanovení o povinnosti státu zkonfiskovat majetek, který je nástrojem nebo výnosem z trestného činu nebo jehož hodnota odpovídá výnosům z trestné činnosti, které nelze zkonfiskovat. Pokud jde o oblast mezinárodní spolupráce, úmluvy vesměs obsahují obecný závazek spolupracovat v co nejširší míře za účelem konfiskace výše citovaného majetku. Pouze Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu a Úmluva Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami obsahuje podrobnější úpravu mezinárodní spolupráce při konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti, popř. náhradní hodnoty za výnosy z trestné činnosti, principy obsažené v příslušných člancích jsou však obdobné principům uvedeným v rámcovém rozhodnutí a nejsou s tímto rámcovým rozhodnutím v rozporu. Pokud jde o důvody odmítnutí konfiskace požadovaného majetku, jsou výslovně uvedeny v Úmluvě o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu, jsou však stanoveny fakultativně, takže v případě, že takový důvod nepřipouští rámcové rozhodnutí, nebude využit. Pokud jde o informační povinnosti, jsou v souladu s rámcovým rozhodnutím.

Některé z uvedených mezinárodních úmluv a smluv umožňují sdílení propadlého nebo zabraného majetku, pokud se tak státy dohodnou. Příslušná smluvní ustanovení jsou v souladu s principy uvedenými v rámcovém rozhodnutí.

Navrhovaná právní úprava dále provádí článek 20 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii, ze dne 29. 5. 2000, vyhlášené pod číslem 55/2006 Sb. m. s.

Česká republika dále podepsala (dosud neratifikovala) dne 22. dubna 2005 Úmluvu OSN proti korupci, která ve svém článku 57 rovněž upravuje určitá pravidla pro sdílení majetku s jiným státem. V případě sdílení majetku podle této Úmluvy se uplatní článek 21 rámcového rozhodnutí, podle něhož se rámcové rozhodnutí nedotýká použití dvoustranných nebo mnohostranných dohod či ujednání mezi členskými státy, pokud tyto dohody a ujednání pomáhají dále zjednodušit nebo usnadnit postupy výkonu příkazu ke konfiskaci.

Navrhovaná právní úprava přihlíží i k návrhu Třetího dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o vydávání, který je v současnosti sjednáván v Radě Evropy a který bude upravovat zjednodušené vydávání.

Lze tedy uzavřít, že navrhovaná úprava implementující rámcové rozhodnutí není s mnohostrannými mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, v rozporu.

Pokud jde o bilaterální mezinárodní smlouvy s členskými státy Evropské unie, je Česká republika vázána následujícími smlouvami:

- Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o dodatku k Evropské úmluvě o právní pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 a o usnadnění jejího uplatnění (Vídeň, 27. 6. 1994)
- Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o dodatcích k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 a usnadnění jejího používání (Praha, 2. 2. 2000)

Uvedené smlouvy upravují možnost předat výnosy z trestné činnosti do dožadujícího státu a s principy uvedenými v rámcovém rozhodnutí nejsou v rozporu.

Navrhovaná právní úprava dále provádí článek 18 odst. 4 Smlouvy mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné právní pomoci v trestních věcech (Washington, 4. 2. 1998), vyhlášené ve Sbírce mezinárodních smluv pod číslem 40/2000 Sb. m. s.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy, dopad na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a hospodářské subjekty, sociální dopady a dopad na životní prostředí

Navrhovaná úprava si vyžádá určité finanční náklady v souvislosti s rozšířením možnosti eskortovat osoby vyhoštěné z cizího státu na území České republiky Policií ČR na náklady České republiky. Náklady na eskortu lze jen obtížně vyčíslit, neboť se liší v závislosti na vzdálenosti státu, z něhož je osoba eskortována, od České republiky. Při letecké přepravě ze vzdálených států se náklady na jednu osobu v eskortě pohybují řádově okolo 200 000 Kč, přičemž eskorta je zpravidla dvou- až tříčlenná. Počet takto eskortovaných osob se bude pohybovat v řádu jednotek ročně (aktuálně vyvstala potřeba eskortovat 2 vyhoštěné osoby). Roční náklady na eskorty nad rámec stávající právní úpravy tak lze odhadnout zhruba na 500 000 Kč. Předpokládá se, že tyto náklady budou pokryty v rámci schváleného rozpočtu na rok 2009 a roky následující.

Navrhovaná úprava si vyžádá určitý nárůst finančních nákladů v souvislosti s nárůstem administrativy spojené s novou agendou krajských soudů, v současné době je však nelze odhadnout, neboť jsou odvislé od počtu případů. Předpokládá se, že tyto náklady budou pokryty v rámci schváleného rozpočtu na příslušná léta.

Další finanční náklady si vyžádá rozšíření počtu případů nutné obhajoby v řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku, neboť lze předpokládat, že po přijetí nové úpravy mezi členskými státy EU na základě rámcového rozhodnutí dojde k zvýšení počtu takových rozhodnutí zasílaných do České republiky za účelem uznání a výkonu. S ohledem na počet případů, kdy podle stávající úpravy cizí stát požaduje konfiskaci majetku na území České republiky na základě mezinárodních smluv (kdy jde o cca jeden případ ročně), lze předpokládat, že ročně by se mohlo jednat maximálně o deset případů, v nichž bude zapotřebí zajistit odsouzenému obhájce ve veřejném zasedání o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU (a případně též v odvolacím řízení). Náklady na nutnou obhajobu je obtížné vyčíslit vzhledem k odlišnosti jednotlivých případů, nicméně na základě předpokládaného počtu úkonů je lze podle advokátního tarifu odhadnout v maximální výši na částku 50 400 Kč na jeden případ, tj. maximálně mohou činit ročně kolem 504 tis. Kč. Uvedené náklady na nutnou obhajobu nejsou zahrnuty ve schváleném střednědobém rozpočtovém výhledu na léta 2009 a 2010 a požadavek na jejich krytí bude uplatněn nad jeho rámec při přípravě zákona o státním rozpočtu na rok 2009.

Určité zvýšené nároky na státní rozpočet mohou být také spojeny s povinností Ministerstva spravedlnosti poskytnout v případě, že soud ČR vydá nesprávné rozhodnutí, kterým se ukládá propadnutí nebo zabrání majetku povinné osoby v jiném členském státě a toto rozhodnutí bylo zrušeno, regresní úhradu částky vyplacené jiným členským státem osobě, jejíž majetek byl na základě takového příkazu zkonfiskován, jako náhradu škody podle vnitrostátních předpisů tohoto jiného členského státu. Finanční dopady této povinnosti nelze předem vyčíslit, neboť k jejich stanovení je nezbytné znát příslušné právní úpravy všech 27 členských států Evropské unie týkající se poskytování náhrady škody v těchto případech. Z uvedeného důvodu nelze ani dopředu odhadnout četnost takových případů, neboť všechny členské státy EU nemusejí mít upravené právo osoby žádat v takovýchto případech náhradu škody a povinnost České republiky k regresní úhradě tak nevznikne. Nicméně je zřejmé, že se může jednat i o značné částky. Na druhou stranu lze předpokládat, že takových případů nebude mnoho. Vzhledem k nepředvídatelnosti výdajů na regresní úhradu v konkrétním kalendářním roce se jako nejvhodnější jeví varianta, aby počínaje rokem 2009 byla cca o částku 5 mil. Kč ročně rozšířena již existující položka rozpočtové kapitoly Všeobecné pokladní správy „odškodnění obětem trestné činnosti, škody způsobené při výkonu veřejné moci, soudní spory z titulu ochrany osobnosti, ostatní náhrady“ tak, aby potřebné finanční prostředky mohly být čerpány podle skutečných potřeb.

Navrhovaná úprava nemá dopad na ostatní veřejné rozpočty, ani na hospodářské subjekty, zejména malé a střední podnikatele.

Navrhovaná úprava není spojena se sociálními dopady a nedopadá na životní prostředí.

Zvláštní část

K části první – změna trestního řádu

K bodu 1 [(§ 36 odst. 4 písm. c) a e)]

V zájmu předcházení nejasnostem při výkladu se navrhuje doplnit výslovně do písmena c) i řízení o předání do jiného členského Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu jako případ nutné obhajoby. Nejedná se o nový důvod nutné obhajoby, ale pouze o výslovné vyjádření již existující praxe.

Uvedené ustanovení upravující nutnou obhajobu stanoví v písmenu e) jako jeden z případů nutné obhajoby i řízení o uznání cizozemského rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z pojmu „cizozemské rozhodnutí“ byl vyčleněn samostatný pojem „rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku“, je zapotřebí toto ustanovení doplnit ve smyslu zavedené terminologie tak, aby byla nutná obhajoba podmínkou i pro uznávací a vykonávací řízení týkající se rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, které ukládá propadnutí nebo zabrání majetku, věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo náhradní hodnoty. Shodně jako v řízení o uznání cizozemského rozhodnutí (kterým se rozumí i řízení o uznání rozhodnutí, jímž bylo uloženo propadnutí majetku, propadnutí věci nebo její zabrání) a v následném vykonávacím řízení, kdy musí mít odsouzený obhájce, je také vedení řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku důvodem nutné obhajoby.

Dále se navrhuje odstranit nadbytečné křížové odkazy na ustanovení, která pouze opakují skutečnost již uvedenou v souhrnném ustanovení § 36 tr. řádu, že v určitých typech řízení musí mít obviněný obhájce.

K bodu 2 (§ 62 odst. 1)

Důvodem navrhované změny jsou trvající a obecně známé problémy s doručováním zásilek v trestním řízení, jež jsou mimo jiné umocněny omezením vyplývajícím ze stávajícího znění § 62 odst. 1 tr. ř., které striktně omezuje orgány činné v trestním řízení v používání služeb doručujících orgánů jen na držitele poštovní licence. Poštovní licence je udělována pouze jedna a jejím držitelem je v současné době Česká pošta, s.p. Současně však na trhu poštovních služeb již působí další provozovatelé poštovních služeb, které mohou konkurenčně k držiteli licence své služby poskytovat. Jeví se proto zcela důvodným změnit ustanovení § 62 tr. ř. tak, aby umožnilo orgánům činným v trestním řízení použít pro doručování konkrétní zásilky služby kteréhokoli subjektu, jenž je k jejímu doručení oprávněn, aniž by musel být výlučně držitelem poštovní licence, pokud tento způsob doručování nevyklučuje povaha doručované zásilky.

Z obdobné koncepce vychází i stávající občanský soudní řád, který umožňuje doručování prostřednictvím provozovatelů poštovních služeb, nikoli pouze prostřednictvím držitele poštovní licence.

K bodům 3 až 5 (§ 79d odst. 2 a 79e odst. 2)

Odstraňují se legislativní pochybení provedená novelou č. 253/2007 Sb. jednak z hlediska příslušnosti subjektů, vůči nimž má vlastník nemovitosti či majitel jiné majetkové hodnoty oznamovací povinnost, jednak z hlediska rozsahu informací, které je třeba sdělit katastrálnímu úřadu. Jméno a příjmení a pobyt vlastníka nemovitosti, již se zajištění týká, jakož i její označení, je vždy nedílnou součástí usnesení o jejím zajištění, tudíž není třeba tuto skutečnost katastrálnímu úřadu zvlášť oznamovat.

K bodu 6 (§ 375 odst. 3)

Vzhledem k novelizaci § 393 a 399 je zapotřebí opravit odkazy na tato ustanovení v § 375 tr. ř.

K bodu 7 (§ 378 odst. 2)

Z hlediska systematiky hlavy dvacáté páté je vhodnější, aby zásada speciality byla upravena pouze u těch institutů, u kterých její aplikace v praxi přichází v úvahu. Ustanovení § 378 trestního řádu se proto navrhuje omezit pouze na ochranu informací obdržných z ciziny před jejich zveřejněním nebo poskytnutím třetím osobám a současně se navrhuje doplnit úpravu zásady speciality u dožádání do ciziny (§ 428a), jakož i korespondující úpravu u dožádání z ciziny (§ 430 odst. 2). Zásada speciality se dále vyskytuje u vydávání – § 389 a § 402 trestního řádu – a u předávání na základě evropského zatýkacího rozkazu – § 406 a § 418 trestního řádu.

K bodu 8 (§ 380 odst. 1)

Navrhovaná úprava rozšiřuje oprávnění Policie České republiky k realizaci eskort osob stíhaných nebo odsouzených v České republice z ciziny do České republiky i na případy, kdy jsou tyto osoby z cizích států vyhošťovány nebo jiným způsobem předávány. Některé státy v praxi na žádosti o vydání (§ 383 odst. 1) nereagují či reagují naopak právě nabídkou vyhoštění dotčené osoby, přičemž stávající platná úprava v takových případech neumožňuje Policii České republiky eskorty těchto osob do České republiky provádět.

K bodu 9 (§ 387 odst. 1)

Navrhuje se opravit použitou terminologii tak, aby vystihovala skutečnost, že vydaného obviněného přebírá cizinecká policie, nikoli policejní orgány ve smyslu § 12 odst. 2 tr. řádu, kterými mohou být kromě útvarů Policie ČR i např. pověřené orgány Vojenské policie, Vězeňské služby, Bezpečnostní informační služby apod.

K bodu 10 (§ 389 odst. 2)

V zájmu větší flexibility se navrhuje nevázat možnost vzdání se uplatnění zásady speciality pouze na výslovnou úpravu v mezinárodní smlouvě, ale také na vnitrostátní úpravu ve státě, ze kterého byla osoba vydána.

K bodu 11 [§ 393 odst. 1 písm. b)]

V souladu se stávající praxí se navrhuje výslovně rozšířit nepřipustnost vydání do cizího státu také na osoby, které požívají doplňkové ochrany. Doplňková ochrana je jedna z forem mezinárodní ochrany poskytovaná v souladu se zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, jejímž cílem je poskytnout dotčené osobě ochranu před skutečným nebezpečím vážné újmy ve státě, jehož je státním občanem.

K bodům 12 až 14 [§ 393 odst. 1 písm. g) a k) až p)]

Z recentní judikatury Ústavního soudu (srov. náleze ze dne 3. ledna 2007, sp. zn. III. ÚS 534/06) a Nejvyššího soudu (srov. usnesení ze dne 12. února 2007, sp. zn. 11 Tcu 7/2007)

vyplývá, že důvody pro odmítnutí vydání spočívající v ochraně základních lidských práv a svobod jsou právními důvody, o kterých náleží rozhodovat soudu v rámci rozhodování o přípustnosti vydání. Z nálezu Ústavního soudu ze dne 29. ledna 2008, vyhlášeného ve Sbírce zákonů pod č. 90/2008 Sb., pak vyplývá, že ministru spravedlnosti přísluší rozhodovat o odmítnutí vydání pouze z důvodů politických. Ze stávajících důvodů, pro které může ministr spravedlnosti odmítnout vydání, se proto navrhuje přesunout důvody pro nepovolení vydání uvedené v § 399 odst. 2 písm. a) až c) mezi důvody nepřipustnosti vydání, o kterých rozhoduje soud, protože mají právní a nikoli politický charakter.

Dále se navrhuje do výčtu důvodů nepřipustnosti vydání doplnit další důvody, které jsou v praxi jako důvody nepřipustnosti vydání rovněž vykládány. Jedná se o překážku věci zahájené (s výjimkou případů, kdy s ohledem na zvláštní okolnosti spáchání trestného činu je třeba dát přednost provedení trestního stíhání v dožadujícím státě z důvodů náležitého zjištění skutkového stavu a z důvodů týkajících se výměry trestu anebo jeho výkonu), o nedostatek oboustranné trestnosti nebo překážku věci pravomocně rozhodnuté – u cizího státu se požaduje i úplné vykonání trestu, neboť jinak by nebylo možné osobu do cizího státu vydat k výkonu trestu nebo jeho zbytku.

K bodu 15 (§ 393 odst. 2)

Ustanovení § 393 odst. 2 trestního řádu se navrhuje vypustit bez náhrady, neboť byl všeobecně akceptován názor, že Schengenskou prováděcí úmluvu lze považovat za mezinárodní smlouvu podle článku 10 Ústavy, takže ustanovení jejího článku 62 odst. 1 a 2, jež jsou implementovány § 393 odst. 2 trestního řádu, se uplatní přímo. Kromě toho možnost uplatnění těchto ustanovení byla výrazně limitována zavedením postupu předávání na základě evropského zatýkacího rozkazu. Ustanovení § 393 odst. 2 trestního řádu navíc zcela neodpovídá znění článku 62 odst. 2 Schengenské prováděcí úmluvy. Podle § 393 odst. 2 trestního řádu se nemá ve stanovených případech vůbec přihlížet ke skutečnosti, že trestní stíhání bylo v České republice jako v dožádaném státě promlčeno, zatímco článek 62 odst. 1 Schengenské prováděcí úmluvy pouze uvádí, že pro přerušení běhu promlčecí doby jsou rozhodující předpisy dožadující smluvní strany. Stejně tak se podle § 393 odst. 2 trestního řádu nemá ve stanovených případech vůbec přihlížet ke skutečnosti, že trestní stíhání je nepřipustné v důsledku udělení milosti či amnestie, zatímco článek 62 odst. 2 Schengenské prováděcí úmluvy stanoví pouze to, že amnestie vyhlášená dožádanou smluvní stranou není překážkou vydání osoby, ledaže se na trestný čin vztahuje jurisdikce dožádané strany. Ustanovení § 393 odst. 2 trestního řádu je tedy oproti Schengenské prováděcí úmluvě nepřiměřeně široké.

K bodu 16 (§ 394)

K § 394 odst. 1 a 2

Z důvodů systematických se navrhuje dosavadní odstavec 2 přesunout do odstavce 1 jako jeho druhou větu.

Protože se v praxi vyskytují případy, kdy současná široká úprava obligatorního zahájení předběžného šetření, kdykoli se státní zástupce jen dozví, že by cizí stát mohl žádat o vydání, vede k situacím, kdy je předběžné šetření zahájeno, často včetně vzetí osoby do předběžné vazby, na základě nedostatečných informací a aniž je jisté, že cizí stát skutečně o vydání žádat bude, navrhuje se vázat zahájení předběžného šetření na dostatečné informace, které musí být (zejm. cestou Interpolu) obdrženy. Pokud tyto informace nejsou prostřednictvím Interpolu obdrženy, nebude předběžné šetření vůbec zahajováno (ani

zadržením osoby ani vyžádáním zpráv podle odstavce 1 – zahájení předběžného šetření není navázáno výlučně jen na úkon státního zástupce, ale také na faktický úkon - zadržení osoby policejním orgánem). Navrhovaná úprava tak povede rovněž k tomu, že bez dostatečných informací nebude možné po osobě vyhlásit na území České republiky pátrání za účelem zatčení pro účely vydání do ciziny, a předejde se tedy případům zbytečného zatýkání osob, o jejichž vydání dožadující stát nakonec vůbec nepožádá. Navrhovaná úprava přihlíží rovněž k sjednávajícímu Třetímu dodatkovému protokolu k Evropské úmluvě o vydávání, který bude upravovat zjednodušené vydávání.

K § 394 odst. 3

Navrhuje se zrušit dosavadní znění odstavce 3, v němž se pouze opakuje skutečnost již uvedená v souhrnném ustanovení § 36 tr. řádu, že v řízení o vydání do cizího státu musí mít obviněný obhájce.

Vzhledem k nové koncepci zjednodušeného vydání, při kterém v případě souhlasu osoby s vydáním nebude nutné vyčkávat dodání formální extradiční žádosti, ale zjednodušené vydání bude možné realizovat na základě informací předaných prostřednictvím Interpolu, se v odstavci 4 navrhuje slova „s obsahem žádosti o vydání“ nahradit slovy „s důvodem vydání“, neboť v době provádění výsledku nebude mít státní zástupce vždy žádost o vydání k dispozici, a nebude tedy moci osobu seznámit s obsahem žádosti jako takové. Státní zástupce nicméně bude mít dostatečné informace získané prostřednictvím Interpolu, s nimiž osobu, o jejíž vydání jde, při výsledku seznámí.

K § 394 odst. 4 až 6

Navrhuje se nově upravit způsob ukončení předběžného šetření v rámci vydávacího řízení. Navrhuje se změna formy ukončení předběžného šetření, kterou by mělo být nadále pouze opatření státního zástupce, neboť ukončení předběžného šetření vrácením extradiční žádosti cizímu státu podle stávající právní úpravy se v praxi ukazuje jako zbytečně formální a ze strany cizích států navíc není očekáváno ani vyžadováno. O ukončení předběžného šetření z důvodů uvedených v odstavci 4 státní zástupce vyrozumí obhájce dané osoby a Ministerstvo spravedlnosti, které o ukončení předběžného šetření informuje cizí stát. Předběžné šetření ukončí státní zástupce také podáním návrhu, aby soud rozhodl o vydání osoby do cizího státu (tj. není dán některý z jiných důvodů ukončení předběžného šetření), jakož i podáním návrhu státního zástupce ve zjednodušeném vydávacím řízení, aby soud vzal osobu do vydávací vazby nebo odložil vydání.

Dále se na základě zkušeností z praxe navrhuje doplnit dva nové důvody ukončení předběžného šetření - nedodání žádosti o vydání osoby cizím státem přes opakované marné výzvy nebo její zpětvzetí cizím státem.

K bodům 17 až 19 (§ 395 odst. 1 a 2)

V zájmu předcházení výkladovým nejasnostem se navrhuje výslovně uvést, že k zadržení může dojít, je-li dán důvod předběžné vazby (§ 396 odst. 1 trestního řádu) a nikoli důvod tzv. vyšetřovací vazby (§ 67 trestního řádu), jak by mohla být současná formulace („důvod vazby“) nesprávně vykládána. V zájmu konzistentnosti s ustanovením § 76 trestního řádu, podle kterého státní zástupce dává „souhlas“, a nikoli „příkaz“ k zadržení, se navrhuje i v ustanovení § 395 odst. 1 trestního řádu používat pojem „souhlas se zadržením“.

Navrhovaná úprava dále v návaznosti na § 394 odst. 2 tr. ř. zpřesňuje podmínky, za nichž je možné osobu, o jejíž vydání bude žádáno, vzít do předběžné vazby, neboť nejsou-li

dány podmínky pro zahájení předběžného šetření, neměla by dotčená osoba ani brána do předběžné vazby.

Osobu, o jejíž vydání jde, může podle odstavce 1 zadržet i přímo státní zástupce; navrhuje se proto tuto skutečnost reflektovat i v odstavci 2.

Další navrhované změny souvisejí s navrhovanou změnou koncepce tzv. zjednodušeného vydávání (zkráceného vydávacího řízení) v § 398.

K bodu 20 (§ 396 až 398)

K § 396

V zájmu zjednodušení úpravy se navrhuje přesunout dosavadní odstavec 2 do odstavce 1 jako vedlejší větu. Dále se v souvislosti s navrhovanou změnou koncepce vydávací vazby (§ 400b) navrhuje doplnit možnost vzít osobu do předběžné vazby po podání návrhu na vyslovení přípustnosti či nepřípustnosti vydání i bez návrhu státního zástupce. Navrhuje se také výslovně umožnit stížnost proti rozhodnutí o vzetí do předběžné vazby, která s ohledem na ustanovení § 141 odst. 4 trestního řádu nebude mít odkladný účinek.

Navrhuje se rovněž co nejvíce připodobnit rozhodování o předběžné vazbě klasickému rozhodování o tzv. vyšetřovací vazbě a odstranit nelogičnost stávající právní úpravy, podle níž státní zástupce rozhoduje o propuštění z předběžné vazby až do okamžiku rozhodnutí o přípustnosti vydání, tj. i v „soudním stádiu“ vydávacího řízení. Vzhledem k tomu, že i předběžná vazba je vazbou v trestním řízení (vazbou podle trestního řádu), použije se na výkon předběžné vazby zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů.

K § 397

V souvislosti s navrhovanou změnou koncepce vydávací vazby (§ 400b) se navrhuje i nová koncepce § 397, podle které by soud rozhodoval, zda vydání je či není přípustné, přičemž v témže ustanovení by byla upravena i stížnost proti takovému rozhodnutí a její účinky. Některé další podmínky přípustnosti vydání dosud uvedené v odstavci 3 se navrhuje přesunout mezi důvody nepřípustnosti vydání (§ 393). Rozhodne-li soud o nepřípustnosti vydání, musí osobu propustit z předběžné vazby (proti tomuto rozhodnutí lze podat stížnost s odkladným účinkem). Vzhledem ke změně koncepce vydávací vazby (§ 400b) není již zapotřebí v případě předložení věci Nejvyššímu soudu ministrem spravedlnosti přeměňovat vazbu vydávací na vazbu předběžnou.

Za účelem posílení právní jistoty dotčené osoby byla nově stanovena lhůta, ve které je ministr spravedlnosti povinen věc předložit Nejvyššímu soudu k přezkoumání.

K § 398

V návaznosti na kritiku současné právní úpravy zkráceného vydávacího řízení vyslovenou Ústavním soudem v nálezu ze dne 29. ledna 2008, vyhlášeném pod č. 90/2008 Sb. (sp. zn. Pl.ÚS 63/06), a s přihlédnutím ke Třetímu dodatkovému protokolu k Evropské úmluvě o vydávání, který je v současnosti sjednáván v Radě Evropy a který bude upravovat zjednodušené vydávání, se navrhuje nová koncepce zkráceného vydávacího řízení, resp. nově zjednodušeného vydání, které bude v souladu se současnými trendy co nejflexibilnější, krátké a nezátížené formalitami, které nejsou věcně odůvodněné. Podle této koncepce by v případě souhlasu osoby s vydáním již nebylo třeba čekat na formální doručení extradiční žádosti (podkladem vydání by byly dostatečné informace získané prostřednictvím Interpolu), ani vydávat formální rozhodnutí o přípustnosti a povolení vydání, ale v návaznosti na souhlas

osoby by bylo vydání přímo realizováno (pokud by nebyl důvod pro odložení vydání z důvodu souběžně probíhajícího trestního řízení nebo výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody v České republice). Práva osoby by podle navrhované úpravy byla dostatečně chráněna, neboť souhlas s vydáním by osoba dávala před předsedou senátu (soudem) po náležitém poučení o všech důsledcích spojených s takovým souhlasem a v přítomnosti svého obhájce.

Ke zjednodušenému vydání nicméně nebude moci dojít v případě, že vydání by bylo nepřijatelné pro některý z důvodů uvedených v § 393 písm. a), b) nebo g) až m) – tj. např. že jde o státního občana ČR, osobu, již bylo v ČR přiznáno postavení azylanta, osobě hrozí v dožadující státě trest smrti apod. Souhlasem se zjednodušeným vydáním by se osoba, o jejíž vydání jde, vzdala i zásady speciality, přičemž i o tomto důsledku souhlasu s vydáním musí být předsedou senátu za přítomnosti obhájce předem poučena. O udělení souhlasu osoby s jejím vydáním se navrhuje neprodleně informovat dožadující stát, neboť včasné informování dožadujícího státu může vést k úsporám na jeho straně a zároveň je žádoucí realizovat vydání co nejrychleji a je proto vhodné, aby dožadující stát začal neprodleně připravovat realizaci vydání.

K bodu 21 (§ 399 a 400)

K § 399

Navrhované změny navazují na navrhovanou novou koncepci zjednodušeného vydávání (§ 398) a na navrhovanou změnu koncepce vydávací vazby (§ 400b).

Vzhledem k tomu, že věcná příslušnost soudu k rozhodnutí podle § 397 tr. řádu je stanovena v § 397 tr. ř., jeví se jako nadbytečné uvádět v § 399 odst. 1 tr. řádu opět, který soud je příslušný. Kromě toho může o přípustnosti vydání na základě stížnosti rozhodnout i vrchní soud. Vzhledem k uvedenému se navrhuje uvádět shodně s ostatními odstavci tohoto ustanovení pouze „soud“.

Dále se z § 399 odst. 2 tr. řádu vypouštějí důvody, pro které ministr může nepovolit vydání, neboť byly přesunuty v souladu s citovaným nálezem Ústavního soudu mezi důvody nepřijatelnosti vydání - jedná se o důvody svou povahou právní, a nikoli politické, o kterých ministru spravedlnosti jediné přísluší rozhodovat.

Nově se navrhuje, aby ministr spravedlnosti již nerozhodoval o nepovolení vydání v případě, že soud vysloví nepřijatelnost vydání, protože jde o nadbytečné rozhodnutí kopírující v podstatě rozhodnutí soudu. Namísto toho Ministerstvo spravedlnosti pouze cizímu státu oznámí, že vydání je nepřijatelné a z tohoto důvodu je nelze povolit.

Na základě poznatků z praxe se navrhuje upravit způsob ukončení řízení o vydání osoby cizímu státu poté, co byla věc podle § 397 odst. 3 tr. řádu nebo § 398 odst. 1 tr. řádu předložena ministru spravedlnosti a soud rozhodl, že vydání není přípustné, jakož i postup v případě, že po předložení věci ministru spravedlnosti nastane některý z důvodů, pro které nelze řízení o vydání osoby cizímu státu dokončit. V takovém případě se řízení ukončí a osoba se propustí z vydávací vazby, přičemž ministr spravedlnosti nebude o ukončení řízení vydávat rozhodnutí, neboť by to byl zbytečně formální postup a kromě toho se jedná o stejné důvody, ze kterých ukončuje státní zástupce předběžné šetření, jenž tak činí neformálními opatřeními.

K § 400

V návaznosti na kritiku současné právní úpravy odkladu vydání vyslovenou Ústavním soudem v nálezu ze dne 29. ledna 2008, vyhlášeném pod č. 90/2008 Sb. (sp. zn. Pl.ÚS 63/06),

a na skutečnost, že ustanovení § 400 odst. 1 trestního řádu bylo citovaným nálezem Ústavního soudu s účinností k 1. 1. 2009 zrušeno, jakož i s ohledem na mezinárodněprávní závazky České republiky (např. čl. 19 odst. 1 Evropské úmluvy o vydávání z roku 1957, vyhlášené pod č. 549/1992 Sb.), je nezbytné přijmout novou úpravu odkladu vydání, která by vyhovovala zásadám naznačeným v citovaném nálezu Ústavního soudu. Vzhledem k tomu, že z citovaného nálezu vyplývá, že o odkladu realizace vydání by měl rozhodovat justiční orgán a nikoli ministr spravedlnosti, navrhuje se toto rozhodování svěřit do působnosti předsedy senátu toho soudu, který rozhodoval o přípustnosti vydání, resp. v případě zjednodušeného vydání předsedy senátu soudu, který by o přípustnosti vydání rozhodoval, kdyby nešlo o zjednodušené vydání. Určení příslušnosti k rozhodování vychází ze současné úpravy, podle které úkony justičního orgánu, které je třeba činit po rozhodnutí ministra spravedlnosti, provádí právě předseda senátu soudu, který rozhodoval o vydávací vazbě, tj. i o přípustnosti vydání. Vzhledem k tomu, že se však současně navrhuje změnit koncepci vydávací vazby (srov. § 400b trestního řádu v navrhovaném znění), nelze již příslušnost soudu stanovit podle rozhodování o vydávací vazbě.

Ústavní soud v citovaném nálezu rovněž naznačil, že je žádoucí vymezit okruh osob, které mohou dát k rozhodnutí o odložení vydání podnět – v zájmu flexibility se navrhuje vymezit tento okruh poměrně široce. O odložení vydání bude možné rozhodnout i později než jen bezprostředně po rozhodnutí o povolení vydání či vyslovení souhlasu se zjednodušeným vydáním, neboť nelze vyloučit, že ke zjištění důvodu pro odložení vydání dojde až v průběhu období mezi povolením vydání (vyslovením souhlasu se zjednodušeným vydáním) a stanoveným datem realizace vydání. Rovněž se navrhuje demonstrativně vymezit okolnosti, které by měly být vzaty v úvahu, rozhoduje-li předseda senátu o tom, zda vydání bude či nebude odloženo, neboť nelze vyloučit, že v některých případech bude žádoucí dát přednost trestnímu řízení v cizím státě a české trestní řízení např. následně předat do státu, který o vydání žádal. Protože z nálezu Ústavního soudu vyplývá, že odkladem vydání nesmí dojít k prodlužování vydávací vazby (neboť tím by byly obcházeny zákonné limity „běžné“ vazby podle § 71 trestního řádu), navrhuje se, aby obligatorním důsledkem odložení vydání bylo propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z předběžné či vydávací vazby, přičemž návazně je možné zajistit přítomnost této osoby pro účely trestního řízení vedeného v České republice pomocí institutu vyšetřovací vazby (§ 67 a násl. trestního řádu).

K bodu 22 (§ 400a a 400b)

K § 400a

V zájmu konzistentnosti úpravy dočasného předání osoby do dožadujícího státu pro účely provedení nezbytných procesních úkonů s odložením vydání osoby do dožadujícího státu se navrhuje i odpovídající změna orgánu rozhodujícího o dočasném předání. Namísto ministra spravedlnosti tak bude nově i o dočasném předání rozhodovat předseda senátu krajského soudu, v jehož obvodu má osoba, o jejíž vydání jde, pobyt nebo byla zadržena. Taková změna je v souladu s principem, že ministři spravedlnosti by měla být vyhrazena pouze rozhodnutí s politickým aspektem, přičemž při dočasném předání osoby jsou zvažovány zejména otázky právní.

K § 400b

S ohledem na kritiku současné právní úpravy vydávací vazby vyslovenou Ústavním soudem v nálezu ze dne 29. ledna 2008, vyhlášeném pod č. 90/2008 Sb. (sp. zn. Pl. ÚS

63/06), se navrhuje její nová úprava, podle které by vydávací vazba sloužila pouze k zajištění samotné technické realizace vydání. Její počátek by byl proto stanoven až po povolení vydání dotčené osoby, resp. vyslovení souhlasu se zjednodušeným vydáním, a to pouze nebude-li vydání odloženo.

Nově se navrhuje výslovně upravit situaci, kdy má soud rozhodovat o vazbě, aniž by měl osobu, o níž rozhoduje, k dispozici. Je tedy třeba zajistit přítomnost osoby při rozhodování o jejím vzetí do vazby, tj. soud musí mít možnost osobu předvolat, dát předvést a v krajním případě i vydat příkaz k zatčení osoby.

V souladu s odůvodněním citovaného nálezu ÚS se navrhuje stanovit maximální délku vydávací vazby, aby tohoto institutu nebylo zneužíváno. Vzhledem k tomu, že je nutno vzít v úvahu, že např. letecké spojení do dožádaného státu může vyžadovat, aby si dožádaný stát před realizací vydání vyžádal povolení průvozu třetím státem, navrhuje se stanovit dostatečnou maximální délku vydávací vazby a umožnit její výjimečné prodloužení v odůvodněných případech, kdy realizaci vydání zabrání nepředvídatelné okolnosti (např. živelná pohroma). Stanovena je však i nepřekročitelná celková maximální délka vydávací vazby.

Vzhledem k tomu, že nelze vyloučit, že po povolení vydání či vyslovení souhlasu se zjednodušeným vydáním v průběhu vydávací vazby dojde ke zpětvzetí žádosti o vydání či nastane jiný důvod, pro který je vydání vyloučeno, navrhuje se, aby v takových případech předseda senátu osobu z vydávací vazby neprodleně propustil a opatřením ukončil řízení o vydání.

I vydávací vazba je vazbou v trestním řízení, proto se použije na výkon vydávací vazby zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů.

Dále je třeba upravit situaci, kdy osoba, o jejíž vydání jde, podá žádost o mezinárodní ochranu až poté, co bylo jejího vydání povoleno ministrem spravedlnosti. V takovém případě nebude možné realizovat vydání a bude zapotřebí vyčkat rozhodnutí Ministerstva vnitra o takové žádosti (případně rozhodnutí soudu v přezkumném řízení na základě žaloby či kasační stížnosti), aby nedošlo k porušení práv žadatele o mezinárodní ochranu. I když v takovém případě bude žádost zpravidla shledána ve zrychleném řízení zjevně nedůvodnou, není vyloučeno, že i taková osoba může být shledána uprchlíkem, nejpravděpodobněji tzv. uprchlíkem sur place, kdy důvody pro udělení mezinárodní ochrany vznikly až později. Pokud by si žadatel proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podal žalobu ke krajskému soudu, bude tato mít, stejně jako případná následná kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, odkladný účinek a bude třeba vyčkat konečného rozhodnutí soudu.

V takovém případě se doba, po kterou je na osobu hleděno podle zákona č. 325/1999 Sb. jako na žadatele o mezinárodní ochranu (tj. doba, kdy probíhá řízení ve věci mezinárodní ochrany u Ministerstva vnitra na základě žádosti, nebo u soudu na základě žaloby či kasační stížnosti), nezapočítává do délky vydávací vazby. Pokud by osoba podala žádost o udělení mezinárodní ochrany před povolením vydání osoby do cizího státu, vydání nelze povolit a osobu nelze vzít do vydávací vazby.

K bodu 23 (§ 402 odst. 3)

V nové koncepci zjednodušeného vydávání se v zájmu flexibility zjednodušeného vydávání navrhuje spojit se souhlasem osoby s vydáním i vzdání se uplatnění zásady speciality. O tomto důsledku musí být osoba, o jejíž vydání jde, soudem předem poučena za přítomnosti obhájce (§ 398 odst. 3). Možnost takové úpravy předvídá i v Radě Evropy sjednáváný Třetí dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vydávání, který bude zjednodušené vydávání upravovat.

K bodu 24 (§ 409)

Navrhovaná změna v odstavci 2 souvisí se změnou koncepce zkráceného předávacího řízení (§ 413).

Obdobně jako u vydávacího řízení se v odstavcích 3 až 5 navrhuje nově upravit způsob ukončení předběžného šetření v řízení o vykonání evropského zatýkacího rozkazu (předání osoby z České republiky do jiného členského státu). Navrhuje se změna formy ukončení předběžného šetření, kterou by mělo být nadále pouze opatření státního zástupce, neboť ukončení předběžného šetření vrácením evropského zatýkacího rozkazu podle stávající právní úpravy se v praxi ukazuje jako zbytečně formální a ze strany cizích států navíc není očekáváno ani vyžadováno. O ukončení předběžného šetření podle odstavce 3 státní zástupce vyrozumí cizí stát, obhájce dané osoby, Policejní prezidium a Ministerstvo spravedlnosti (mezinárodní odbor), které takovou informaci potřebuje zejména pro statistické účely, jakož i obecně pro účely monitorování aplikace zákonné úpravy v praxi a jejího vyhodnocování.

Předběžné šetření je ukončeno také podáním návrhu státního zástupce, aby soud rozhodl o předání osoby do cizího státu.

Dále se na základě zkušeností z praxe navrhuje doplnit dva nové důvody ukončení předběžného šetření - nedodání evropského zatýkacího rozkazu cizím státem přes opakované marné výzvy nebo jeho zpětvzetí cizím státem.

K bodu 25 (§ 413 odst. 1 a 2)

Obdobně jako u zjednodušeného vydávání se navrhuje i u zkráceného předávacího řízení změnit koncepci zásady speciality v tom smyslu, že souhlasem se svým předáním před předsedou senátu za přítomnosti obhájce by se osoba, o jejíž předání jde, vzdala i uplatnění zásady speciality, přičemž o tomto důsledku souhlasu s předáním musí být předsedou senátu předem poučena.

K bodu 26 (§ 414 odst. 3)

Navrhuje se nahradit stávající zavádějící odkaz v § 414 odst. 3 na § 438 a 439, neboť je nevhodné odkazovat pro účely předávacího řízení na přiměřené použití ustanovení, která stanoví podmínky pro dočasné předání osoby (mj. souhlas takové osoby), která v cizím státě nemá postavení obviněného, pro účely dokazování. Stejně tak § 414 odst. 5 obsahuje vlastní úpravu započítání doby dočasného předání, takže není třeba odkazovat na § 438 odst. 5. Navrhuje se proto výslovně stanovit pouze příslušnost k realizaci rozhodnutí o dočasném předání tak, že provedení dočasného předání zajišťuje ten soud, který o něm rozhodl.

K bodu 27 (§ 418 odst. 4)

V nové koncepci zkráceného předávacího řízení se v zájmu flexibility navrhuje spojit se souhlasem osoby s předáním i vzdání se uplatnění zásady speciality. O tomto důsledku musí být osoba, o jejíž vydání jde, soudem předem za přítomnosti obhájce poučena (§ 413 odst. 2).

K bodu 28 (§ 428a)

Z hlediska systematiky hlavy dvacáté páté je vhodnější, aby zásada speciality byla upravena pouze u těch institutů, u kterých její aplikace v praxi přichází v úvahu, proto bylo

příslušné ustanovení upravující zásadu speciality přesunuto z § 378 trestního řádu mimo jiné do úpravy dožádání do ciziny (§ 428a).

K bodu 29 (§ 429a)

Navrhované ustanovení vychází z naléhavé potřeby praxe, která při vyžadování právní pomoci z ciziny ve stále větší míře naráží na požadavek, aby k žádosti o právní pomoc spočívající např. v zajištění věci důležité pro trestní řízení, zajištění peněžních prostředků na účtu u banky nebo provedení domovní prohlídky či odposlechu telekomunikačního provozu bylo připojeno rozhodnutí příslušného orgánu České republiky, který tento úkon nařizuje. Toto rozhodnutí je pro dožádaný stát dokladem, že podmínky pro nařízení požadovaného úkonu, stanovené právním řádem České republiky, byly splněny. Současná právní úprava však nepočítá s tím, že by rozhodnutí tohoto typu byla vydávána v případech, kdy nařizované úkony mají být provedeny mimo území České republiky, takže zmíněný požadavek nelze splnit. To znamená, že pokud se dožádaný stát nespokojí s potvrzením orgánů České republiky, že podmínky pro vydání takového rozhodnutí, stanovené právním řádem České republiky, byly splněny, nedojde k vyřízení žádosti o právní pomoc, což může značně zkomplikovat objasňování trestné činnosti. Navrhované ustanovení je koncipováno tak, že vydání vyjmenovaných typů rozhodnutí pro účely vyžádání právní pomoci v cizině je krajním opatřením, k němuž lze přistoupit pouze v případě, kdy je zřejmé, že jde o nezbytnou podmínku vyřízení žádosti o právní pomoc.

K bodu 30 (§ 430 odst. 2)

Z hlediska systematiky hlavy dvacáté páté je vhodnější, aby zásada speciality byla upravena pouze u těch institutů, u kterých její aplikace v praxi přichází v úvahu, proto bylo příslušné ustanovení upravující zásadu speciality přesunuto z § 378 trestního řádu mimo jiné do úpravy dožádání z ciziny (§ 430 odst. 2).

K bodu 31 (§ 434)

Podle článku 12 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2006/960/SVV ze dne 18. prosince 2006 o zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány členských států Evropské unie došlo k nahrazení ustanovení čl. 39 odst. 1, 2 a 3 a článku 46 Úmluvy k provedení Schengenské dohody tímto rámcovým rozhodnutím v rozsahu, v jakém se vztahují k výměně operativních a jiných informací pro účely vedení vyšetřování trestné činnosti nebo provádění operativně pátrací činnosti. Ve smyslu článku 1 odst. 4 předmětné rámcové rozhodnutí neukládá členským státům povinnost poskytovat operativní a jiné informace pro použití jako důkaz v soudním řízení, ani neposkytuje právo tyto informace k tomuto účelu užívat. Pokud některý členský stát EU obdrží operativní nebo jiné informace v souladu s tímto rámcovým rozhodnutím a potřebuje je použít jako důkaz v trestním řízení, je povinen nejprve získat souhlas členského státu EU který je poskytl, pokud je to nezbytné podle vnitrostátního práva členského státu EU, který tyto operativní nebo jiné informace poskytl, za použití platných nástrojů upravujících justiční spolupráci mezi členskými státy EU.

Toto ustanovení ponechává členským státům EU volnost, jakým způsobem má být souhlas udělen. Před nabytím účinnosti uvedeného rámcového rozhodnutí se postupovalo podle článku 39 odst. 2 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, kdy pro použití informace získané cestou policejní spolupráce jako důkazu v jiném státě byl striktně

vyžadován souhlas justičního orgánu. Po nahrazení příslušného článku citovaným rámcovým rozhodnutím, jež není přímo použitelné, by se uplatnila úprava stávajícího § 434 odst. 1 trestního řádu nově i na informace získané cestou policejní spolupráce a podle něho by pak žádost cizího státu o vyslovení souhlasu, aby údaje nebo věci, které byly tomuto státu Českou republikou předány, byly použity jako důkazy v trestním řízení v cizím státě, v zásadě posuzoval orgán činný v trestním řízení, který takové údaje nebo věci poskytl.

Vzhledem k tomu, že v případech, na které se vztahuje toto rámcové rozhodnutí, informace poskytuje donucovací a nikoliv justiční orgán, znamenalo by to nově v praxi, že souhlas s jejich použitím jako důkazů v trestním řízení by uděloval podle § 434 tr. řádu policejní orgán.

S ohledem na význam takového použití informace získané v rámci policejní spolupráce a vzhledem k tomu, že k získávání důkazů pro trestní řízení obecně slouží dožádání právní pomoci mezi justičními orgány, je potřebné zachovat princip, podle něhož poskytuje souhlas s použitím informace jako důkazu v trestním řízení i nadále vždy justiční orgán. V tomto smyslu se navrhuje novelizovat ustanovení § 434 tr. řádu. K udělení souhlasu je příslušný státní zástupce nebo soud (podle stadia řízení), v jehož obvodu sídlí policejní orgán, který vyřizoval žádost o policejní spolupráci, tj. policejní orgán, který dotčenou informaci opatřil (nikoli nutně poskytl do ciziny). Takto stanovená příslušnost justičního orgánu je vhodnější vzhledem k jeho znalosti místních poměrů a geografické blízkosti.

Pokud jde o udělování souhlasu jiným státem k použití informace získané cestou policejní spolupráce jako důkazu v trestním řízení v ČR, bude záležet na vnitrostátní úpravě dotčeného cizího státu, zda bude souhlas udělovat justiční orgán nebo i policejní orgán nebo zda takový souhlas je podle vnitrostátní úpravy cizího státu zapotřebí. Je-li souhlas zapotřebí, bude se vyžadovat s nezbytnými odchylkami (v případě, že bude žádán od policejního orgánu) cestou dožádání do ciziny.

K bodu 32 (§ 437a)

Navrhované ustanovení je nezbytné pro vnitrostátní provedení článku 20 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie ze dne 29. 5. 2000 (č. 55/2006 Sb. m. s.). Článek 20 je jedním z ustanovení úmluvy, které se snaží reagovat na rychlý vývoj komunikačních technologií. Toto ustanovení pokrývá případy, kdy příkaz k odposlechu byl vydán v jednom členském státě, telekomunikační adresa osoby uvedené v příkazu k odposlechu je používána na území jiného členského státu, od nějž není třeba technické pomoci k provedení odposlechu. Podle *Explanatory Report* (výkladové zprávy) k této úmluvě jde o případy provádění odposlechu bez jakékoli technické asistence orgánů a operátorů státu, na jehož území se pohybuje odposlouchávaná osoba. Podle této výkladové zprávy jde zejména o situaci, kdy se odposlouchávaná osoba pohybuje v hraniční oblasti, ve které nevyužívá služeb operátora státu, na jehož území se nachází, ale služeb operátora sousedícího státu.

Členský stát provádějící odposlech je povinen o odposlechu uvědomit členský stát, na jehož území má být nebo je prováděn odposlech. Členský stát, na jehož území má být nebo je prováděn odposlech, poté ve lhůtě 96 hodin, kterou lze za určitých podmínek prodloužit nejvýše o osm dní, rozhodne, zda souhlasí s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním, nebo zda požaduje, aby odposlech nebyl proveden nebo aby byl ukončen, a v tomto případě též zda požaduje, aby materiál získaný prostřednictvím odposlechu na jeho území nesměl být použit nebo směl být použit za podmínek, které stanoví. Souhlas s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním lze vázat na splnění podmínek, které je třeba dodržet v obdobném vnitrostátním případě.

Relevantní části článku 20 úmluvy mají povahu self-executing a lze je tedy na základě článku 10 Ústavy přímo aplikovat. Nicméně je nutné stanovit, jednak který orgán a za jakých podmínek bude souhlas s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním na území České republiky udělovat, jednak které orgány jsou povinny uvědomit cizí stát o předpokládaném nebo prováděném odposlechu z České republiky na jeho území. S ohledem na § 88 odstavec 1 tr. řádu by souhlas s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním na území České republiky měl udělovat soud, v přípravném řízení na návrh státního zástupce. Vzhledem k tomu, že o udělení souhlasu má být rozhodováno ve stanovené lhůtě, informace o odposlechu z jiného členského státu budou do České republiky předávány prostřednictvím Policejního prezidia [srov. prohlášení České republiky k článku 24 odstavec 1 písm. e) úmluvy] a místní, popř. i věcnou příslušnost bude možné určovat podle obecných kritérií v jednotlivých případech jen obtížně, jeví se vhodným rozhodování o udělování souhlasu koncentrovat u jednoho soudu, resp. státního zastupitelství, které budou mít, stejně jako Policejní prezidium, sídlo v Praze. Proto byl, podobně jako u povolování přeshraničního sledování (srov. § 436 odstavec 3 tr. řádu), zvolen Krajský soud v Praze, resp. Krajské státní zastupitelství v Praze.

Podmínkou udělení souhlasu je splnění předpokladů uvedených v § 88 tr. řádu, aby byl i v těchto případech zajištěn standard uplatňovaný ve vnitrostátních případech. Naproti tomu informovat cizí stát o předpokládaném nebo prováděném odposlechu z České republiky na jeho území by měl ten justiční orgán, který vede trestní řízení, resp. pod jehož dozorem je trestní řízení vedeno.

Aplikace institutu přeshraničního odposlechu je v § 437a striktně vázána na existenci mezinárodní smlouvy, nepředpokládá se jeho užití v bezesmluvním styku. Jiná mezinárodní smlouva než výše citovaná úmluva zatím tento institut neupravuje.

K bodům 33 a 34 (§ 438 odst. 3 a 4)

Odkaz v § 438 odst. 3 na § 400 odst. 2 a 3 přestává být relevantním, neboť navržené znění § 400 upravuje pouze odložení vydání. Dočasné předání v rámci vydávacího řízení je nyní upraveno v navrhovaném § 400a. Úprava dočasného předání osoby, která nemá v řízení v cizině postavení obviněného, v rámci právní pomoci by měla být s úpravou dočasného předání osoby, která má v řízení v cizině postavení obviněného, v rámci vydávacího řízení konzistentní v tom, že v obou případech by o povolení dočasného předání měl rozhodovat soud (namísto současné úpravy, kdy rozhoduje ministr spravedlnosti). Pouhý odkaz v § 438 odst. 3 na navrhovaný § 400a odst. 1 a 2 se však nejeví vhodným. Zatímco u dočasného předání v rámci vydávacího řízení je logické, aby rozhodoval soud příslušný k rozhodování ve vydávacím řízení, tedy konkrétně předseda senátu krajského soudu, v jehož obvodu má osoba, o jejíž vydání jde, pobyt nebo byla zadržena, u dočasného předání v rámci právní pomoci (kde vydávací řízení není vedeno) by měl rozhodovat soud, který má v daném stádiu k osobě, která má být dočasně předána, nejbližší a může tedy nejlépe posoudit vhodnost takového kroku v návaznosti na trestní řízení vedené v České republice. Takovým soudem je v případě vazby v přípravném řízení soud příslušný podle § 26, a to na návrh státního zástupce, který je dominus litis přípravného řízení, v případě vazby po podání obžaloby procesní soud a v případě výkonu trestu odnětí svobody okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává (který je příslušný např. k rozhodování o podmíněném propuštění). Poněvadž soud příslušný podle navrhovaného § 438 odst. 3 nejen povoluje dočasné předání osoby, ale také zajišťuje jeho provedení, stává se ustanovení § 438 odst. 4 nadbytečným.

K bodu 35 (§ 441a odst. 4)

Navrhovaná úprava vychází ze zkušeností získaných při aplikaci institutu předběžného zajištění věci podle § 441a trestního řádu, které ukazují, že v některých případech cizí stát v mezidobí od předběžného zajištění věci na základě informace uvedené v schengenském informačním systému (SIS) provede příslušné úkony a řízení ukončí, aniž by využil instrumentů, k jejichž realizaci institut předběžného zajištění věci slouží. Následně vznikají pochybnosti o tom, jak má policejní orgán s předběžně zajištěnou věcí naložit, jestliže cizí stát o zajištění takové věci formálně cestou justiční spolupráce nepožádal a v České republice není vedeno žádné trestní řízení, pro jehož účely by bylo možné věc zajistit, přitom ovšem záznam v SIS zůstává zachován, takže důvody pro zajištění věci sice materiálně existují, ale nelze je procesně realizovat.

Institut předběžného zajištění věci přitom nemůže sloužit k vypořádávání vlastnických a jiných práv k zajištěné věci. S ohledem na stávající zkušenosti se navrhuje doplnit do § 441a nové ustanovení, které by řešilo postup v uvedených případech. Navrhovaná úprava vychází z principu, že po uplynutí zákonné lhůty, po kterou může trvat předběžné zajištění, pokud v ní cizí stát nedoručí příslušnou žádost či příkaz, lze předběžně zajištěnou věc dále ponechat v úschově jen za předpokladu, že je neprodleně zajištěna pro účely jiného trestního řízení. Lze předpokládat, že zpravidla půjde o trestní řízení vedené českými orgány činnými v trestním řízení pro podezření z trestného činu stíhatelného v rámci jurisdikce ČR (může to být obvykle např. trestný čin podílnictví podle § 251 či § 252 trestního zákona, anebo i trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 252a trestního zákona) a věc bude zajištěna postupem stanoveným v části první, hlavě čtvrté trestního řádu. Nicméně není vyloučeno, že v mezidobí orgány ČR obdrží žádost jiného státu o zajištění věci běžnou cestou mezinárodní právní pomoci. Pokud ovšem k zahájení takového řízení nedojde, je nezbytné věc osobě, jež ji původně vydala nebo již byla odňata, vrátit.

Navrhovaná úprava vyžaduje, aby zajištění věci, jež byla předtím předmětem předběžného zajištění podle § 441a odst. 1, bezprostředně navazovalo na ukončení běhu desetidenní lhůty stanovené pro předběžné zajištění.

K bodu 36 (§ 448)

Oproti znění současného § 448 odst. 1, které v jedné větě spojuje jak úpravu toho, jaké trestní řízení a kam lze předat, tak obecnou úpravu toho, kdo trestní řízení do ciziny předává, dochází v návrhu pro větší přehlednost k rozdělení obou úprav do několika odstavců. Odstavec 1 návrhu tedy upravuje výlučně to, jaké trestní řízení a kam lze předat, a to věcně stejným způsobem jako stávající úprava, změny spočívají pouze ve zjednodušení formulací.

Obecná úprava toho, kdo trestní řízení do ciziny předává, je obsažena v odstavcích 2 a 3 návrhu a v porovnání se současnou úpravou přináší jistá zpřesnění, která odrážejí zájem na předcházení snahám o politické zasahování do předávání trestního řízení –tj. navrhuje se výslovně vázat předání trestního řízení na žádost orgánu činného v trestním řízení, resp. v přípravném řízení státního zástupce a po podání obžaloby soudu.

Odstavec 3 návrhu vymezuje roli ústředních orgánů při předání trestního řízení do ciziny jako aktivních prostředníků. Znění odstavce 4 návrhu upravujícího přímý styk při předávání trestního řízení bylo oproti současnému § 448 odst. 2 tr. ř. změněno pouze formulačně. Odstavec 5 návrhu přejímá text současného § 448 odst. 3 tr. ř. beze změn. Odstavec 6 návrhu vychází ze současného § 448 odst. 4 tr. ř., který byl dílčím způsobem doplněn ve dvou směrech:

Doplnění formulace písmene c) má odstranit výkladové nejasnosti, kdy některé výklady nesprávně dovozovaly ze současného § 448 odst. 4 tr. ř. a contrario překážku věci pravomocně rozhodnuté.

Nové písmeno d) řeší na základě praktických zkušeností situaci, kdy dožádaný stát na žádost o převzetí trestního řízení vůbec nereaguje, neboť současná právní úprava váže pokračování v trestním řízení v České republice na aktivní úkon státu, který trestní řízení převzal (srov. stávající § 448 odst. 4 trestního řádu).

K bodu 37 (§ 451 odst. 4)

S ohledem na novou úpravu sdílení majetku v navrhovaném § 455a a § 460zj a 460zm se navrhuje předmětné ustanovení vypustit bez náhrady. Propadlý nebo zabraný majetek ze zákona vždy připadá České republice (příslušná ustanovení trestního zákona ve spojení s § 453 odst. 1 tr. řádu) a teprve následně je předmětem sdílení.

K bodům 38 a 39 (§ 452 odst. 2, § 455 odst. 2)

Navrhuje se odstranit nadbytečná ustanovení, která pouze opakují skutečnost již uvedenou v souhrnném ustanovení § 36 tr. řádu, že v určitých typech řízení musí mít obviněný obhájce.

K bodu 40 (§ 455a)

Navrhovaná úprava řeší problematiku tzv. sdílení majetku s jiným státem, který požádal Českou republiku o propadnutí nebo zabránění určitého majetku nacházejícího se na území České republiky a naopak. Tzv. sdílení majetku je zapotřebí řešit jednak vůči státům, s nimiž má Česká republika sjednanou mezinárodní smlouvu, jež sdílení majetku předpokládají, jednak specificky vůči majetku, který propadl nebo byl zabráněn na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie. Speciální úprava sdílení majetku s jinými členskými státy EU je upravena v § 460zj a 460zm v souladu s pravidly uvedenými v rámcovém rozhodnutí.

V navrhovaném § 455a se řeší sdílení majetku na základě mezinárodních smluv (aktuálně je Česká republika vázána v tomto směru bilaterální smlouvou s USA, výhledově lze očekávat, že sdílení majetku upraví řada mezinárodních smluv OSN; možnost - nikoli povinnost- sdílení propadlého či zabraného majetku je upravena také v některých mnohostranných smlouvách závazných pro Českou republiku). Z ustanovení § 18 odst. 4 Smlouvy uzavřené mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné právní pomoci v trestních věcech (č. 40/2000 Sb.m.s.) vyplývá potřeba umožnit sdílení propadlého majetku nebo výnosů z něj s USA až do 100 %. Ve stávající právní úpravě není dostatečně upraven mechanismus takového sdílení majetku.

Sdílením majetku se rozumí možnost na základě dohody si rozdělit majetek, resp. peněžní prostředky získané výkonem rozhodnutí jednoho státu v jiném státě. Podle dosavadních zvyklostí připadá majetek získaný výkonem rozhodnutí jednoho státu na území druhého státu tomuto druhému státu, který rozhodnutí vykonal. Takový postup však není žádoucí zejména ve vztahu k obětem trestné činnosti. Kromě toho státy nejsou motivovány předávat si rozhodnutí za účelem jejich uznání a výkonu při vědomí, že všechny zkonfiskovaný majetek případně vykonávajícímu státu. Navrhované ustanovení tak umožňuje uzavřít s cizím státem dohodu ohledně sdílení majetku, ve které je možné zohlednit zejména náklady, které státy v souvislosti s propadnutím a zabráněním majetku vynaložily (včetně

zajištění takového majetku), vzájemnou praxi a spolupráci a další relevantní skutečnosti, na jejichž základě bude stanoven rozsah sdílení majetku.

Předpokládá se, že dohodu o sdílení majetku s cizím státem bude v těchto případech uzavírat Ministerstvo spravedlnosti (příčemž je zřejmé, že v případě potřeby si může vyžádat i stanoviska jiných orgánů).

Vlastní realizaci předání a převzetí majetku (v úvahu bude připadat zejména zaslání peněžních prostředků z účtu na účet) bude provádět organizační složka státu příslušná k hospodaření s majetkem podle zákona č. 219/2000 Sb., neboť půjde již o propadlý a zabraný majetek, tj. majetek ve vlastnictví České republiky.

K bodu 41 (§ 460z až 460zp)

Do hlavy dvacáté páté se navrhuje včlenit nový oddíl desátý, který v souladu s rámcovým rozhodnutím upravuje v § 460za až 460zj specifický postup při uznávání a výkonu tzv. příkazu ke konfiskaci vydaného jiným členským státem Evropské unie, tj. ve smyslu čl. 2 rámcového rozhodnutí „pravomocného trestu nebo opatření nařízeného soudem následujícího po řízení, které se týká jednoho nebo více trestných činů a které vede k trvalému odnětí majetku“. Ustanovení § 460zk až 460zm pak upravují opačný postup, tj. zaslání příkazu ke konfiskaci vydaného soudem České republiky do jiného členského státu Evropské unie za účelem uznání a výkonu. V § 460zn až 460zp jsou pak upravena některá společná pravidla týkající se náhrady škody způsobené vydáním nesprávného příkazu ke konfiskaci a součinnosti poskytované soudům Ministerstvem spravedlnosti.

K § 460z

Uvedené ustanovení vymezuje typy rozhodnutí, která lze zaslat jinému členskému státu Evropské unie k uznání a výkonu, jakož i typy rozhodnutí, která soudy České republiky uznají a vykonají při splnění zákonných podmínek.

Podle článku 2 písm. d) bodů i) a ii) rámcového rozhodnutí jde především o rozhodnutí požadující konfiskaci nástrojů nebo výnosů z trestné činnosti nebo propadnutí ekvivalentní hodnoty za zničený výnos z trestné činnosti. Podle našeho trestního práva tak půjde o rozhodnutí ukládající trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, propadnutí náhradní hodnoty nebo ochranné opatření zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty a zabránění náhradní hodnoty.

Podle článku 2 písm. d) bodu iii) rámcového rozhodnutí ve spojení s článkem 3 rámcového rozhodnutí 2005/212/SVV vzniká České republice povinnost uznat a vykonat i rozhodnutí ukládající propadnutí majetku, který nemusí být výnosem nebo nástrojem trestné činnosti, pokud náleží pachateli, který spáchal určité trestné činy v rámci zločinného spolčení nebo spáchal teroristický trestný čin a získal-li nebo snažil-li se získat tímto trestným činem majetkový prospěch. Jak za trestný čin teroristického útoku, tak za trestný čin účasti na zločinném spolčení lze podle trestního zákona uložit trest propadnutí majetku, čímž je tento požadavek pokryt.

V článku 2 písm. d) bodu iv) rámcového rozhodnutí je pak uvedena možnost uznat a vykonat i rozhodnutí založené na jiných důvodech, podle kterých lze majetek konfiskovat v členském státě Evropské unie, který o uznání a výkon svého rozhodnutí žádá. Uznání a výkon takového rozhodnutí bude vždy záviset na právní úpravě vykonávajícího státu, zda připouští propadnutí či zabránění obdobného typu majetku v obdobných případech. Např. trest propadnutí majetku v české právní úpravě, který připouští propadnutí i celého majetku pachatele (s výjimkou nezabavitelného majetku), nemá v řadě jiných členských států

Evropské unie příliš obdobu (naopak obdobný typ trestu zná např. Francie) a nelze tedy očekávat, že by každý členský stát Evropské unie přistoupil bez dalšího k propadnutí majetku v takovém rozsahu a bez vazby dotčeného majetku na trestnou činnost.

Stejná situace však nastane i naopak. Některé členské státy EU mají systém konfiskace majetku odlišný, tj. majetek, který není přímým nástrojem nebo výnosem z trestné činnosti, mohou nechat propadnout za vymezený okruh trestných činů zpravidla generujících zisk, přičemž je třeba prokázat další podmínky – např. tzv. kriminální sklony dané osoby, nepoměr mezi reálným a legálním (přiznaným) majetkem dané osoby. Dané osobě je pak prokázán jeden trestný čin a zároveň je zjištěn, zpravidla srovnáním reálného majetku s podanými daňovými přiznáními, nepoměr mezi legálním a reálným majetkem. V takovém případě je po pravomocném odsuzujícím rozsudku za trestný čin zahájeno řízení o odnětí nelegálního majetku, kdy zpravidla státní zástupce doloží skutečnosti deklarující nepoměr mezi legálním a reálným majetkem, který odsouzená osoba za určité období získala. V tomto následném řízení se otáčí důkazní břemeno ohledně prokázání legálního původu majetku na odsouzeného (např. právní úprava v Belgii, Nizozemí a Velké Británii). Pokud odsouzený neunese důkazní břemeno, trestní soud tohoto státu rozhodne o tom, že dotčený majetek nechá propadnout.

V některých státech funguje konfiskace tím způsobem, že stát de facto vytvoří odsouzenému dluh vůči státu. Tj. v průběhu trestního řízení je např. zjištěno, že obviněný si trestnou činností pravděpodobně „vydělal“ 0,5 milionu EUR a trestní soud pak rozhodne, že odsouzený má povinnost státu zaplatit 0,5 milionu EUR. Tento systém uplatňují zejména ty státy (např. Nizozemí), které mají rozsáhlé možnosti zpeněžení zajištěného majetku v trestním řízení bez souhlasu obviněného. V těchto případech se tedy nezkoumá, zda konkrétní věc pochází z trestné činnosti, která je předmětem trestního řízení, ani není stanovována náhradní hodnota, ale pouze je porovnáváno, zda hodnota majetku obviněného je úměrná jeho legálnímu příjmu. Trestní soud jiného členského státu tak rozhoduje o propadnutí majetku, který není legálním majetkem obviněného, ale který podle přesvědčení soudu pochází z trestné činnosti. Takový systém odnímání majetku pachatelům trestné činnosti náš právní řád nezná.

V takovém případě pak bude zapotřebí vyrozumět příslušný soud jiného členského státu EU, že takový způsob konfiskace není v České republice možný.

Vzhledem k tomu, že se jedná o spolupráci v trestním řízení upravenou v rámci třetího pilíře Evropské unie, vyžaduje se, aby tzv. „příkaz ke konfiskaci“ vydal soud v trestním řízení.

K § 460za

Uvedené ustanovení vymezuje i pro účely článku 3 rámcového rozhodnutí orgány České republiky příslušné k řízení o uznávání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabránění majetku.

Příslušnost se odvíjí od stejných kritérií jako u obecného uznávání cizozemských rozhodnutí podle oddílu sedmého - tak, aby byla zachována jednotnost věcné a funkční příslušnosti, tj. rozhodování o uznávání a výkonu rozhodnutí je svěřeno krajské úrovni.

Místní příslušnost krajského soudu k uznávacímu a vykonávacímu řízení se odvíjí primárně od umístění majetku odsouzeného nebo jiné osoby (podle ustáleného výkladu pojmu „majetek“ pro účely trestního řízení se majetkem rozumí souhrn všech majetkových hodnot, tj. věcí, pohledávek a jiných práv a penězi ocenitelných hodnot- jde tedy o souhrn všech aktiv pachatele) na území České republiky, přičemž se bude vycházet z dostupných informací a zejména z osvědčení připojeného k rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, ve kterém by mělo být předpokládáno umístění majetku uvedeno (nebo alespoň jeho poslední známé

umístění). Příslušnost je vhodné zvolit podle umístění majetku. Je – li takto příslušných soudů více, bude z nich příslušný soud, kterému bylo rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, zasláno, resp. postoupeno jako prvním.

Není-li v době obdržení rozhodnutí známo, kde má odsouzený nebo jiná osoba na území České republiky majetek, a to ani z osvědčení připojeného k rozhodnutí, odvíjí se příslušnost soudu od místa posledního obvyklého bydliště odsouzeného nebo v případě právnické osoby, od umístění jejího sídla. Obvyklým bydlištěm se rozumí místo, kde se osoba fakticky převážně zdržuje, tj. kde zejména vede svou domácnost a kde má své zaměstnání, přičemž se toto místo nemusí krýt s místem trvalého pobytu. Obdobně je tento pojem vykládán v rámci sociálně-právní ochrany dětí a takový výklad je v souladu s výkladem tohoto pojmu v mezinárodním právu a právu EU, podle něhož

- jde o faktický, nikoli právní, pojem, který nelze vždy ztotožnit s trvalým či jiným oprávněným pobytem, který má především administrativní povahu,
- jde o místo, kde se fyzická osoba převážně zdržuje (kde je těžiště jejího každodenního života), přičemž by se nemělo jednat pouze o náhodný nebo krátkodobý pobyt (např. dovolená), ale na druhou stranu se nemusí jednat o pobyt nepřetržitý,
- není rozhodující úmysl osoby se v takovém místě zdržovat trvale.

Nemá-li osoba na území České republiky obvyklé bydliště nebo sídlo a není-li známo, zda a kde se její majetek na území České republiky nachází, je k řízení příslušný krajský soud, který rozhodnutí obdržel jako první –tento soud po ověření, zda osoba má na území České republiky nějaký majetek v negativním případě rozhodnutí pouze vrátí a vyrozumí tento jiný stát o tom, že soudy ČR nejsou k uznání a výkonu jeho rozhodnutí příslušné.

Při zjišťování, je-li dána příslušnost soudů České republiky, je třeba vycházet zejména z údajů uvedených v osvědčení připojeném k rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá [oddíl h) v osvědčení], a z případných dalších informací vyžádaných od státu, který takové rozhodnutí vydal. Skutečnosti tímto státem uváděné pak soud ověří na základě vlastního šetření, při kterém využívá dostupných informačních zdrojů, jež má v trestním řízení k dispozici (zejména § 7 a 8 tr. ř.)

K § 460zb

Uvedené ustanovení upravuje jednak povinnost nepříslušného orgánu postoupit rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání majetku neprodleně soudu příslušnému k jeho uznání a výkonu (včetně povinnosti vyrozumět o postoupení orgán cizího státu, který mu rozhodnutí zaslal), jednak je upraven i postup, pokud krajský soud shledá, že soudy České republiky nejsou k uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání majetku příslušné. V takovém případě krajský soud rozhodnutí vrátí a vyrozumí orgán jiného členského státu EU, který mu takové rozhodnutí zaslal, o důvodech vrácení.

Podle rámcového rozhodnutí je příslušnost soudů České republiky dána v případě, že dotčená osoba má na území České republiky majetek nebo není-li zřejmé, zda a kde takový majetek má, pokud má taková osoba na území České republiky obvyklé bydliště nebo sídlo. V tomto druhém případě je dána příslušnost soudu, který dostupnými prostředky ověří, zda dotčená osoba má v České republice majetek a pokud zde tato osoba žádný majetek mít nebude, příslušný osud rozhodnutí jiného členského státu odmítne uznat a vykonat -viz § 460zd odst. 3 písm. h). V případě, že dotčená osoba nebude mít na území České republiky ani obvyklé bydliště ani sídlo, ani se nezjistí, že by zde měla majetek, soud rozhodnutí vrátí

a uvědomí jiný členský stát, že není dána jeho příslušnost k řízení. V takovém případě soud nemusí formálně odmítat uznání a výkon rozhodnutí.

Dále je pamatováno na situace, kdy určitá skutečnost sice není důvodem pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání majetku podle § 460zd nebo 460ze, nicméně brání řádnému průběhu uznávacího a vykonávacího řízení, např. odsouzený bude pobývat v jiném státě a nebude dosažitelný pro účely uznávacího a vykonávacího řízení ani po vyčerpání všech možností nebo pokud uznávací a vykonávací řízení nemá smysl vůbec vést, neboť osoba, vůči jejímuž majetku rozhodnutí směřuje a jejíž majetek má být zkonfiskován, zemřela (byla prohlášena za mrtvého - rozumí se, že jde o majetek ve vlastnictví takové osoby, nikoli o majetek, který nabyta trestnou činností a který nevlastní, ten lze zabrat i v případě její smrti). V takovém případě nezaniká povinnost rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie uznat a vykonat, nicméně vzhledem k faktickým překážkám se jeví jako vhodné s tímto jiným členským státem konzultovat, zda za takové situace trvá na uznání a výkonu svého rozhodnutí.

K § 460zc

Předmětné ustanovení implementuje článek 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí a v návaznosti na něj vymezuje, ve kterých případech je zapotřebí uznat a vykonat rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání majetku, bez ohledu na skutečnost, zda bylo vydáno ve vztahu k jednání, které podle českého trestního zákona naplňuje znaky některé ze skutkových podstat trestného činu či nikoli. Tj. soud zde nemá možnost odmítnout uznat a vykonat rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie z důvodu, že bylo vydáno pro jednání, které podle našeho právního řádu není trestným činem - na rozdíl od obecné úpravy, která mu takový postup umožňuje-srovnej § 460zd odst. 3 písm. a). U těchto jednání tak bude rozhodný pouze právní řád členského státu Evropské unie žádajícího o uznání a výkon svého rozhodnutí.

Uvedený výčet jednání je totožný s jednáními vymezenými v § 412 odst. 2 tr. řádu, kde jsou uvedena jednání, která lze podle trestního zákona ČR subsumovat pod vybrané skutkové podstaty.

K § 460zd

Toto ustanovení stanoví postup krajského soudu při uznávání rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání a vymezuje, co by mělo být v rozsudku obsaženo ve vztahu k uznání a výkonu takového rozhodnutí. Postup při uznávání a výkonu je upraven zejména v článku 7 rámcového rozhodnutí, zohlednit je zapotřebí i jeho články 12 a 13.

Článek 7 rámcového rozhodnutí stanoví, že příkazy ke konfiskaci jsou uznávány a vykonávány příslušnými orgány vykonávacího státu bez dalších formalit. Současná právní úprava uznávání a výkonu cizozemských rozhodnutí (§ 449 a násl. tr. řádu) však požadavkům kladeným na řízení o uznávání a výkonu rozhodnutí podle rámcového rozhodnutí nevyhovuje, neboť současná právní úprava rozlišuje dva odlišné typy řízení – tj. samostatné uznávací řízení a samostatné vykonávací řízení. Uznávací řízení je zahajováno na návrh Ministerstva spravedlnosti. Vzhledem k uvedenému je zapotřebí stejně jako v případě peněžitých trestů přijmout odlišnou právní úpravu ve vztahu k řízení o uznávání a výkonu rozhodnutí jiných členských států Evropské unie o propadnutí nebo zabrání majetku, která pro účely rámcového rozhodnutí spojuje uznávací a vykonávací fázi řízení v jednu a umožňuje krajskému soudu rozhodnout o uznání a výkonu rozhodnutí jedním rozsudkem bez návrhové iniciativy Ministerstva spravedlnosti.

Samotným výkonem příslušného trestu nebo ochranného opatření se pak zabývá § 460zi.

V rozsudku soud nebude přeměňovat trest nebo opatření uložené rozhodnutím jiného členského státu EU na trest nebo ochranné opatření, které mu nejbližší odpovídá z hlediska své povahy a z hlediska majetku, který postihuje podle českého trestního zákona, ale uzná a vykoná trest či opatření uvedené v rozhodnutí jiného členského státu v nezměněné podobě. Spadá-li rozhodnutí, o jehož uznání a výkon je Česká republika žádána, typově mezi rozhodnutí jiných členských států EU o propadnutí nebo zabrání majetku vymezená v § 460z odst. 2 a 3 a je-li dána příslušnost soudů České republiky, příslušný krajský soud rozhodne rozsudkem o uznání a výkonu takového rozhodnutí nebo o odmítnutí jeho uznání a výkonu ve veřejném zasedání. Jde-li o rozhodnutí jiného členského státu uvedené v § 460z odst. 4, soud zváží vhodnost jeho uznání a výkonu podle okolností konkrétního případu a rozhodnutí buď uzná a vykoná nebo rozhodne o odmítnutí jeho uznání a výkonu.

Proti rozhodnutí krajského soudu je přípustné odvolání, které však nemůže napadat věcné důvody pro propadnutí nebo zabrání majetku, ale může směřovat pouze proti uznání nebo naopak odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU – např. lze napadat, že rozhodnutí bylo uznáno, ačkoli je dán důvod pro odmítnutí uznání. O odvolání rozhoduje příslušný vrchní soud v neveřejném zasedání (§ 452 odst. 4). Věcné důvody lze napadnout ve státě, který rozhodnutí, o jehož uznání a výkon žádá, vydal.

O svém rozhodnutí soud vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu a pokud rozhodl o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, požádá jej o sdělení, kterému orgánu má být zaslán majetek, který je předmětem sdělení.

V odstavci 3 jsou vymezeny obligatorní důvody pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání. Tyto důvody korespondují s článkem 8 rámcového rozhodnutí - jde např. o skutečnost, že uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání majetku brání překážka *rei iudicatae*, není dána oboustranná trestnost (pokud nejde o jednání, u nichž je takový přezkum ze zákona vyloučen -§ 460zc), uznání a výkonu takového rozhodnutí brání imunity, kterých dotčená osoba, vůči níž rozhodnutí směřuje, požívá, výkonu rozhodnutí brání dobrá víra třetích osob, kterým majetek náleží, apod.

Dále jsou zde uvedeny důvody odmítnutí výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání majetku, které vyplývají z článku 17 písm. c) rámcového rozhodnutí. Nad rámec důvodů uvedených v článku 8 rámcového rozhodnutí jde o následující důvody pro odmítnutí výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU:

1) Trest nebo ochranné opatření týkající se propadnutí nebo zabrání majetku, jež byly uloženy rozhodnutím jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku, již byly zcela vykonány v jiném státě nebo osoba, vůči níž rozhodnutí směřuje, požadovanou částku dobrovolně uhradila.

2) Osobě, jejíž majetek má propadnout nebo být zabrán, byla ve státě, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, udělena milost, amnestie, nebo v tomto jiném státě bylo vydáno jiné rozhodnutí nebo opatření či nastala skutečnost, v jejichž důsledku se rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, stalo nevykonatelným.

Návrh v tomto směru vychází ze specifčnosti trestů propadnutí majetku, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty a zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty v České republice. U těchto typů trestů a ochranného opatření totiž na rozdíl od jiných států nedochází ke klasickému výkonu formou exekuce (kde je možné uplatnit důvod odmítnutí výkonu,

protože jde stále o majetek povinného), ale přímo ze zákona ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu ČR o propadnutí nebo zabrání majetku přechází vlastnické právo z povinné osoby na stát. Pokud jde o uznané rozhodnutí jiného členského státu, uplatní se stejná konstrukce, neboť podle § 453 tr. řádu má uznané cizozemské rozhodnutí stejné právní účinky jako tuzemské rozhodnutí (aplikace tohoto ustanovení i na rozhodnutí jiných členských států o propadnutí nebo zabrání pak plyne z § 460z odst. 5, který odkazuje na přiměřené použití oddílu sedmého).

V takovém případě se tedy majetek propadlý nebo zabraný na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu EU stává ze zákona majetkem ČR. Nelze tedy již uplatnit důvody umožňující podle rámcového rozhodnutí odmítnout výkon rozhodnutí, neboť po nabytí právní moci rozhodnutí o uznání se již jedná o majetek státu, který soud jen předá do správy příslušné organizační složce, pokud jej již nespravuje. Majetek v tomto případě nelze bez dalšího povinné osobě vrátit. Pokud by tedy nastal důvod pro odmítnutí výkonu rozhodnutí a soud by byl nucen i v tomto případě rozhodnutí uznat, musel by pak následně stejně zrušit toto své původní rozhodnutí, na jehož základě majetek připadl státu a tento majetek vracet složitě povinnému. Pro povinného by tak tento systém byl méně výhodný, neboť by jen byla prodloužena doba, než by mu byl jeho majetek vrácen.

Vzhledem k této konstrukci je tak třeba důvody pro odmítnutí výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku uplatnit již v době rozhodování o jeho uznání a nikoli až v průběhu vykonávacího řízení, které zde v klasickém slova smyslu nenastává. Vzhledem k tomu, že rámcové rozhodnutí jsou státy povinny implementovat co do výsledku, nenarušuje tato konstrukce žádným způsobem sledovaný cíl a fakticky není na újmu práv ani cizího státu, ani povinné osoby, které naopak poskytuje vyšší standard ochrany.

Pokud jde o důvod uvedený v § 460zd odst. 3 písm. k), ten umožňuje odmítnout uznat a vykonat rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání také tehdy, jestliže by uznáním a výkonem takového rozhodnutí došlo k porušení základních práv odsouzeného nebo právních zásad, na kterých je zapotřebí v právním státě trvat (viz článek 13 preambule rámcového rozhodnutí).

Takovým důvodem je mimo jiné i skutečnost, že rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, směřuje vůči právnické osobě, která byla odsouzena v trestním řízení nebo v řízení trestněprávní povahy za trestný čin nebo správní delikt. Při absenci trestní odpovědnosti právnických osob nelze takové rozhodnutí navzdory požadavku rámcového rozhodnutí v České republice uznat a vykonat. Vzhledem k uvedenému nelze za stávající právní úpravy automaticky uznat a vykonat trest vůči právnické osobě na základě žádosti jiného členského státu Evropské unie, neboť chybí jakákoli právní úprava umožňující požadovaný postup a jde o institut našemu trestnímu právu zcela neznámý.

Naopak bude možné uznat a vykonat rozhodnutí směřující vůči právnické osobě, která není v postavení odsouzeného, ale je třetí osobou, neboť v takovém případě lze využít ochranného opatření zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty (náhradní hodnoty) a odčerpat výnosy a nástroje z trestné činnosti i právnické osobě. Alespoň částečně tak bude možné požadavky článku 12 odst. 3 rámcového rozhodnutí splnit již nyní.

Před odmítnutím uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání z vymezených důvodů je dána povinnost soudu nejprve takové rozhodnutí zkonzultovat s příslušným justičním orgánem jiného členského státu za účelem případného doplnění podkladů a nalezení vhodnějšího řešení. Možnost konzultace a vyžádání potřebných dodatečných podkladů má soud i v jiných případech, kdy je dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu.

V odstavci 4 jsou pak vymezeny fakultativní důvody pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku. Na úvaze soudu se tak navrhuje mimo jiné ponechat, zda bude rozhodnutí uznáno nebo bude naopak jeho uznání

odmítnuto v případě, kdy ve smyslu zásady teritoriality lze trestný čin stíhat našimi orgány činnými v trestním řízení. Pro Českou republiku nemusí být totiž ve všech takových případech výhodné odmítnout uznat a vykonat rozhodnutí jiného členského státu, neboť by mohlo dojít ke zmaření propadnutí či zabrání požadovaného majetku. Např. půjde-li o trestný čin spáchaný na území České republiky občanem Slovenské republiky, je rozhodnutí slovenského soudu pro naše soudy vzhledem § 11 odst. 4 tr. ř. překážkou věci rozhodnuté. Pokud by náš soud v takovém případě odmítl uznat rozhodnutí Slovenské republiky o propadnutí či zabrání majetku, nebylo by možné nechat propadnout či zabrat majetek ani v České republice vzhledem k nepřípustnosti trestního stíhání. Stejně tak se ponechává soudu na uvážení, zda uznat a vykonat či odmítnout uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu, jde-li o trestný čin spáchaný mimo území České republiky a tohoto jiného státu a naše orgány činné v trestním řízení nejsou oprávněny takový trestný čin stíhat, neboť v opačném případě (ČR zašle své rozhodnutí jinému státu k uznání a výkonu) bude mít Česká republika zájem na tom, aby rozhodnutí bylo uznáno a vykonáno a v zájmu vzájemnosti by tak měla uznat a vykonat obdobné rozhodnutí jiného členského státu.

Odstavec 6 pak řeší situace, kdy důvod propadnutí nebo zabrání majetku zčásti odpadl – tj. např. byl mezitím majetek zčásti zkonfiskován v jiném státě, nebo byla odsouzenému udělena částečně milost, amnestie či jiné obdobné opatření (dle práva státu, který požádal o uznání a výkon svého rozhodnutí). Vzhledem k tomu, že soud může takovou informaci získat i od povinné osoby, nejdříve uvedenou skutečnost konzultuje se státem, který o uznání a výkon svého rozhodnutí požádal, a ověří si pravdivost svých zjištění. Teprve následně pak způsobem, který předjednal s jiným členským státem EU, omezí majetek, který má propadnout nebo být zabrán. V případě, že by důvod propadnutí či zabrání majetku odpadl zcela (úplná amnestie či milost apod.), soud odmítne uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu.

K § 460ze

V tomto ustanovení jsou obsaženy důvody týkající se specificky osvědčení, které je zapotřebí přiložit k rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání, o jehož uznání a výkon se žádá. Předmětné osvědčení musí být na specifickém formuláři, který je obsažen v příloze rámcového rozhodnutí a který je zapotřebí bezvýhradně používat. Osvědčení musí být přeloženo do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků vykonávajícího státu, tj. ve vztahu k České republice do českého jazyka nebo do jazyka, o kterém Česká republika prohlásí v souladu s článkem 19 odst. 2 rámcového rozhodnutí, že v něm bude osvědčení přijímat (v úvahu může přicházet kromě slovenského jazyka i německý jazyk za podmínky vzájemnosti, jazyky budou upřesněny interními předpisy).

Má-li osvědčení zaslané příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie závažné vady, není-li zaslané na předepsaném formuláři, je v rozporu s rozhodnutím, o jehož uznání a výkon se žádá, nebo k němu není přiloženo, je dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu zaslaného rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání. Krajský soud je však povinen před odmítnutím uznání a výkonu zaslaného rozhodnutí v zájmu hospodárnosti usilovat o získání správného osvědčení cestou výzvy příslušnému orgánu jiného členského státu k doplnění či opravě zaslaných informací-tj. o nápravu vadného stavu.

V případě, že osvědčení není zasláno v českém jazyce nebo jazyce, ve kterém Česká republika osvědčení přijímá, nebo jsou shledány jiné výše uvedené nedostatky, stanoví krajský soud příslušnému justičnímu orgánu jiného členského státu EU (který osvědčení vyhotovil- nemusí jít jen o soud, např. ve Francii má být podle návrhu orgánem, který bude vyhotovovat osvědčení a předávat je společně s rozhodnutím soudu do České republiky státní zastupitelství příslušné pro obvod soudu, který vydal rozhodnutí) přiměřenou dostatečně

dlouhou lhůtu k přeložení osvědčení do příslušného jazyka nebo zaslání požadovaných oprav a doplnění. Teprve v případě, že ani po takové výzvě ve stanovené lhůtě justiční orgán jiného členského státu EU bez řádné omluvy či žádosti o prodloužení lhůty překlad osvědčení nedoplní nebo podklady nezašle, krajský soud odmítne zaslání rozhodnutí uznat a vykonat (srovnej čl. 19 rámcového rozhodnutí).

K § 460zf

V případě, že je požadováno propadnutí nebo zabránění peněžité částky, soud provede měnový přepočít tak, jak je popsán v uvedeném ustanovení - den vydání rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabránění přitom zjistí z osvědčení. Přehled kurzů devizového trhu k příslušným dnům v daném kalendářním roce je dohledatelný na webových stránkách České národní banky. Do rozsudku pak soud uvádí peněžitou sankci nebo plnění již v české měně, tj. v Kč.

K 460zg

Uvedené ustanovení implementuje článek 11 rámcového rozhodnutí, který řeší souběh více příkazů ke konfiskaci. Pokud soud obdrží dvě nebo více rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění, jež směřují vůči téže osobě, jejíž majetek není dostatečný k uspokojení všech rozhodnutí, nebo směřují vůči totožnému majetku, soud zváží všechny rozhodné skutečnosti uvedené příkladmo v odstavci 2 a po jejich zhodnocení rozhodne, které zaslání rozhodnutí uzná a vykoná a které (která) odmítne. O rozhodnutí vždy uvědomí všechny dotčené státy.

K § 460zh

V tomto ustanovení je promítnut článek 10 rámcového rozhodnutí, který řeší možnost odložit v určitých specifických případech výkon rozhodnutí. Novela vychází ze specifčnosti trestů propadnutí majetku, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty a zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty. U těchto typů trestů a ochranného opatření nedochází ke klasickému výkonu formou exekuce, ale přímo ze zákona nastává ke dni nabytí právní moci rozhodnutí přechod vlastnického práva z povinné osoby na stát. V takovém případě již nelze odkládat výkon rozhodnutí, neboť po nabytí právní moci rozhodnutí o uznání se již jedná o majetek státu, který soud jen předá do správy příslušné organizační složce, pokud jej již nespravuje. Vzhledem k této konstrukci je tak třeba důvody pro odložení výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění majetku uplatnit již v době rozhodování o jeho uznání a výkonu a nikoli až v průběhu vykonávacího řízení, které zde v klasickém slova smyslu nenastává.

Důvodem pro odložení uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění majetku je zejména hrozba, že výkonem určitého rozhodnutí jednoho členského státu EU ve více jiných členských státech dojde k překročení požadované peněžní částky, jež má propadnout nebo být zabráněna – tj. povinný by byl zkrácen na svém majetku nad požadovanou míru. Dále je možné odložit uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění majetku, pokud by uznání a výkon takového rozhodnutí mohly narušit trestní řízení vedené v České republice nebo jiné řízení, jehož předmětem je požadovaný majetek (např. exekuční řízení), jakož i v případě, že o dotčeném majetku probíhá jiné řízení, které má význam pro rozhodnutí o uznání a výkonu – tj. konfiskaci majetku, který požaduje jiný stát. Tj. je zde dána možnost upřednostnit vnitrostátní exekuční řízení nebo jiné civilní či správní řízení, v němž může dojít k odnětí majetku

povinnému, pokud by tak soud uznal za vhodné a potřebné a je-li mu existence takového řízení známa.

Naopak není zapotřebí uvádět jako důvod odkladu důvod, že byl podán opravný prostředek proti rozhodnutí o uznání a výkonu, neboť je-li podán řádný opravný prostředek, pak rozhodnutí o uznání a výkonu není pravomocné a nelze je vykonat; pokud by šlo o mimořádné opravné prostředky (které zde nebudou příliš připadat v úvahu), nelze použít odložení výkonu rozhodnutí, protože dotčený majetek je již ve vlastnictví státu, ale došlo by ke zrušení rozhodnutí o uznání a výkonu cestou mimořádného opravného prostředku a následně by se věc řešila vrácením majetku nebo náhradou škody.

K § 460zi

Výkon trestu nebo ochranného opatření uvedeného v rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání se provede podle příslušných vnitrostátních ustanovení – tj. § 345 a 346 tr. ř., § 349b tr. ř. a § 358 tr. ř. Podle těchto ustanovení soud zašle opis rozsudku o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání organizační složce státu příslušné podle zákona č. 219/2000 Sb. k hospodaření s propadlým nebo zabraným majetkem za účelem provedení potřebných opatření. Zároveň – pokud to není zřejmé z rozsudku – uvede skutečnosti důležité pro organizační složku, tj. kdy rozsudek nabyl právní moci (což je rozhodné pro počátek běhu tříměsíční lhůty, v níž podléhá majetek specifickému režimu) a že jde o majetek propadlý či zabraný na žádost jiného členského státu EU. Zároveň soud vyrozumí organizační složku o tom, který orgán jiného členského státu je příslušný k přijetí sdíleného majetku (včetně kontaktních údajů a čísla účtu), což zjistí na základě dotazu učiněného podle § 460zd odst. 1. V případě, že nelze dohledat propadlý nebo zabraný majetek a nelze tak realizovat jeho prodej či brání-li realizaci majetku jiné důvody, soud o této skutečnosti uvědomí příslušný justiční orgán jiného členského státu. Dále jej upozorní na skutečnost, že pokud nebude ve lhůtě tří měsíců od právní moci takového rozhodnutí informován o důvodu bránícím propadnutí nebo zabrání, např., že výše celkově zkonfiskovaného majetku ve více státech přesáhla požadovanou výši konfiskace, po uplynutí uvedené lhůty bude s majetkem nakládáno jako s majetkem České republiky podle zákona č. 219/2000 Sb. a za případnou škodu způsobenou povinnému bude odpovídat tento jiný členský stát. Uvedené ustanovení zakotvuje mechanismus pro možnou nápravu případů, kdy vzhledem k zdlouhavosti komunikace mezi státy a nedostatečné koordinaci dojde k případům, kdy je osobě odebrán majetek ve vyšší hodnotě, než v jaké měl být předmětem konfiskace. Státy by se sice měly průběžně informovat o svém postupu, využívat nástrojů jako je možnost odložit uznání a výkon rozhodnutí apod., nicméně právě s ohledem na skutečnost, že jde o mezinárodní spolupráci, nelze zcela vyloučit, že by takový případ mohl nastat. Vzhledem k specifickým české právní úpravy nelze v takovém případě upustit od výkonu trestu nebo ochranného opatření, ale je zapotřebí zrušit rozhodnutí, v jehož důsledku přešlo vlastnické právo na stát. Soud může zároveň požádat, aby jej jiný členský stát vyrozuměl i v případě, že vrácení majetku z důvodu bránícího propadnutí nebo zabrání majetku nepřichází v úvahu, aby nebylo zapotřebí spravovat majetek ve specifickém režimu po dobu tří měsíců zbytečně (takovou informaci pak neprodleně předá příslušné organizační složce písemnou formou). Pokud jiný členský stát EU v uvedené lhůtě informuje soud o důvodu bránícím propadnutí nebo zabrání majetku, soud o této skutečnosti nejprve informuje písemně příslušnou organizační složku (aby s majetkem nenaložila ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb.) a následně na základě takové žádosti rozhodne rozsudkem o zrušení svého předchozího rozsudku. Pokud jiný členský stát EU informuje o důvodu bránícím propadnutí nebo zabrání pouze části propadlého majetku, soud po zrušení svého předchozího rozhodnutí rozhodne

o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU o propadnutí nebo zabrání znovu, pokud jde o zbylou část majetku. Rozhodnutí pak soud doručí všem dotčeným subjektům – tj. jak povinné osobě a státnímu zástupci, tak příslušné organizační složce a příslušnému orgánu jiného členského státu.

Na základě zaslání rozsudku pak příslušná organizační složka učiní potřebné kroky k vrácení majetku odsouzenému nebo jiné osobě.

Vzhledem k tomu, že informace zasílané příslušné organizační složce státu (zpravidla ÚZSVM) pro ni mají zásadní význam z hlediska nakládání s majetkem, vyplývá z povahy věci, že je třeba jí takové informace zaslat vždy písemně, aby měla doložitelný podklad pro účely svého dalšího postupu, ostatně i soud potřebuje písemný doklad, že splnil svou zákonnou povinnost.

K § 460zj

Toto nové ustanovení upravuje otázku tzv. sdílení majetku s jiným členským státem EU, tj. řeší, jakým způsobem a podle jakých pravidel si stát, který žádá o propadnutí nebo zabrání majetku, a stát, který propadnutí nebo zabrání majetku realizuje, rozdělí finanční zisk získaný propadnutím nebo zabráním majetku. Základní pravidla jsou stanovena v návaznosti na článek 16 rámcového rozhodnutí.

Primárně se vždy uplatní dohoda států. Dohodu lze uzavřít ohledně sdílení majetku, ale i ohledně sdílení nákladů. V dohodě by Česká republika měla zohlednit podíl obou států na celém procesu vedoucím k propadnutí nebo zabrání majetku, vynaložené náklady spojené s uznáním a výkonem rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku, náklady spojené s realizací majetku, vzájemnou praxi a další relevantní okolnosti případu. Dohoda může být uzavřena pro každý konkrétní případ, nebo lze uzavřít i dohodu generální, která nastaví pravidla sdílení obecně vůči vybranému členskému státu EU.

Vzhledem k tomu, že dohoda je uzavírána ohledně majetku náležejícího v okamžiku uzavírání dohody České republice (propadlý nebo zabraný majetek se stává nabytím právní moci rozsudku soudu České republiky majetkem České republiky) a jedná se o majetek státu, je k jejímu uzavření příslušné podle kompetenčního zákona (§ 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb.) Ministerstvo financí, jemuž náleží hospodaření s majetkem státu. Ustanovení § 25 kompetenčního zákona se v tomto případě neuplatní, neboť nejde o působnost vyplývající z mezinárodní smlouvy. Uzavírání dohody o sdílení majetku České republiky s jiným státem je součástí pravomocí, jež jsou Ministerstvu financí svěřeny zákonem v rámci hospodaření se státním majetkem. V řadě případů bude kromě toho dotčený majetek v době uzavírání dohody ve správě příslušné organizační složky státu – příslušného územního pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových - ještě před jeho propadnutím či zabráním – po dobu jeho zajištění pro účely trestního řízení.

Při uzavírání dohody bude třeba zohlednit zejména náklady spojené s propadnutím nebo zabráním majetku, přičemž největší náklady nevznikají v souladu s uznávacím a vykonávacím řízením před soudem, ale v souvislosti se správou zajištěného majetku a po jeho propadnutí či zabráním pak v souvislosti s jeho realizací (prodejem). Stejně tak finanční prostředky předávané na základě dohody do jiného členského státu EU zasílá do tohoto státu organizační složka státu příslušná k hospodaření s tímto majetkem. V rámci neformálních diskusí s odborníky jiných států bylo zjištěno, že otázku sdílení konfiskovaného majetku v jiných členských státech EU zpravidla řeší Ministerstvo financí.

Z uvedených důvodů je tak vhodné a praktické, aby dohodu s cizím státem o sdílení majetku České republiky s tímto jiným státem uzavíralo Ministerstvo financí. V případě

potřeby posouzení vzájemné praxe mezi státy a jiných okolností případu relevantní pro dohodu o sdílení majetku si Ministerstvu financí může vyžádat stanovisko dotčeného orgánu.

V případě, že není uzavřena výše uvedená dohoda, uplatní se pravidla uvedená v odstavcích 1 až 5. Základním pravidlem je, že se dotčený majetek zpeněží a do jiného státu se zasílají peněžní prostředky. Tento postup se neuplatní, pokud se jedná o součást kulturního národního pokladu České republiky či jiného státu (podle zákona č. 101/2001 Sb. jde o věci nebo soubory věcí, které jsou vymezeny jinými právními předpisy jako kulturní památky a národní kulturní památky, sbírky muzejní povahy a jednotlivé sbírkové předměty, archiválie nebo předměty kulturní hodnoty, pokud tyto předměty splňují podmínky pro prohlášení za kulturní památku podle jiného právního předpisu), anebo pokud jejich povaha prodej neumožňuje (jejich nakládání je ve zvláštním režimu a nelze přistoupit k volnému prodeji). Stejně se bude postupovat i u věci, kterou nelze prodat z důvodu nezájmu o koupi. Takové věci připadají zásadně České republice, pouze v případě, že jde o kulturní statek jiného členského státu EU (definice viz zákon č. 101/2001 Sb.), bude tento kulturní statek navrácen jinému členskému státu postupem podle zákona č. 101/2001 Sb., o navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků.

Vzhledem k tomu, že se jedná o sdílení propadlého nebo zabraného majetku-tedy majetku náležejícího České republice, bude sdílení majetku realizovat organizační složka státu příslušná k hospodaření s takovým majetkem. Prodej majetku bude realizován podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Stejně tak zaslání peněžních prostředků získaných prodejem propadlého či zabraného majetku do jiného členského státu bude realizovat tato organizační složka.

K § 460zk až 460zm

Ustanovení § 460zk až 460zm upravuje opačný postup, tj. zaslání rozhodnutí soudu České republiky, kterým byl uložen trest propadnutí majetku nebo trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty, případně propadnutí či zabránění náhradní hodnoty, do jiného členského státu EU za účelem jeho uznání a výkonu. Příslušnost k zaslání rozhodnutí do ciziny se odvíjí od příslušnosti k učinění rozhodnutí, tj. příslušný k zaslání rozhodnutí jinému členskému státu EU bude soud, který dotčené rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění majetku vydal.

K § 460zk

Uvedené ustanovení stanoví základní podmínky, které je zapotřebí splnit, aby takové rozhodnutí mohlo být v jiném členském státě EU uznáno a vykonáno.

Jde o následující podmínky:

- Rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění majetku lze podle článku 4 rámcového rozhodnutí předat pouze do členského státu Evropské unie, o němž soud na základě zjištěných informací důvodně předpokládá, že by v něm osoba, jejíž majetek podléhá propadnutí nebo zabránění, mohla mít dotčený majetek (v návrhu se oproti rámcovému rozhodnutí uvádí pouze majetek, neboť příjmy jsou podle českého trestního práva považovány za majetek). Není-li známo, ve kterém státě má povinná osoba takový majetek, může soud rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění majetku zaslat do jiného členského státu EU, ve kterém má tato osoba obvyklé bydliště nebo v případě právnické osoby sídlo. Při zjišťování těchto skutečností, jakož i příslušného justičního orgánu, kterému má být rozhodnutí předáno, lze využít např. pomoci národního člena v Eurojustu, kontaktů Evropské justiční sítě apod., a to i prostřednictvím

Ministerstva spravedlnosti, jehož vybraní pracovníci mezinárodního odboru jsou členy Evropské justiční sítě. Příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie bude možné zjistit rovněž z instrukce Ministerstva spravedlnosti, kde budou tyto orgány uvedeny na základě informací, které jednotlivé členské státy poskytnou Generálnímu sekretariátu Rady, jenž je zpřístupní členským státům Evropské unie.

- V souladu s článkem 5 rámcového rozhodnutí lze rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění majetku předat v určitých případech i do více než jednoho členského státu EU. V odstavci 2 jsou vymezeny případy, kdy tak lze učinit – může jít o případ, kdy mají propadnout výnosy z trestné činnosti v rámci trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty a dle informací soudu by se mohly nacházet ve více členských státech EU, nebo má propadnout konkrétní věc nebo jiná majetková hodnota, u které si soud není jistý, v kterém státě se nachází a podle jeho informací přicházejí v úvahu dva nebo více států, kde by se taková věc nebo hodnota mohla nacházet apod. O skutečnosti, že bylo rozhodnutí zasláno více státům, je třeba tyto státy uvědomit za účelem koordinace postupu a případné možnosti některého z takových států odložit výkon rozhodnutí. Nejde-li o případ uvedený v tomto odstavci, lze rozhodnutí zaslat pouze jednomu členskému státu EU. Záměrně není implementován důvod uvedený v článku 5 odst. 3 odrážce druhé, který se týká jiného typu konfiskace, kdy je příkaz ke konfiskaci vydán na peněžitou částku v určité výši (např. má být zkonfiskováno 500 000 EUR) a je konfiskován majetek až do výše uvedené peněžité částky. Tento typ příkazu ke konfiskaci se podle české právní úpravy nepoužívá a proto není tento důvod relevantní. Naopak důvod uvedený v první odrážce by mohl přicházet v úvahu, mají-li např. v rámci trestu propadnutí majetku propadnout peněžité prostředky odsouzeného v určité výši a nebyly-li v příslušném státě zajištěny.

- Jinému členskému státu EU je zapotřebí zaslat předmětné rozhodnutí (zpravidla ověřenou kopií) a připojit k němu vyplněné osvědčení v úředním jazyce tohoto jiného členského státu Evropské unie, příp. v jiném jazyce, o kterém prohlásí, že je v něm ochoten osvědčení přijmout. Prohlášení ohledně jazyků, v nichž jsou jednotlivé členské státy Evropské unie ochotny přijímat osvědčení, jsou uložena v Generálním sekretariátu Rady a tyto jazyky budou též upraveny v instrukci Ministerstva spravedlnosti (lze přepokládat, že půjde o obdobné jazyky, v nichž jsou členské státy Evropské unie ochotny přijímat evropský zatýkácí rozkaz – viz příloha č. 2 Instrukce 66/2004-MO-J, o postupu soudů ve styku se členskými státy Evropské unie ve věcech trestních).

Správnost obsahu osvědčení musí být ověřena příslušným soudem, což se dokládá podpisem a razítkem soudu v části n) osvědčení.

V případě, že osvědčení nebude přeloženo, jiný členský stát Evropské unie rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění majetku neuzná a lze očekávat, že jeho justiční orgán vyzve příslušný soud České republiky k pořízení překladu.

Soud zároveň se zasláním rozhodnutí uvede kontaktní údaje příslušné organizační složky, která hospodář s majetkem státu podle zákona č. 219/2000 Sb., jež bude příslušná k převzetí majetku z jiného členského státu (zpravidla ÚZSVM).

Dále se provádí článek 14 odst. 1 rámcového rozhodnutí a stanoví se pravidlo, že předání rozhodnutí do jiného členského státu EU (jiných členských států EU) nebrání soudu, aby toto rozhodnutí sám vykonal.

V tomto ustanovení se provádí článek 17 rámcového rozhodnutí a soudu je stanovena povinnost informovat vykonávající stát o všech podstatných skutečnostech, které mají vliv na výkon rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání majetku, zejména na jeho rozsah.

K § 460zm

Uvedené ustanovení analogicky k § 460zj upravuje sdílení majetku zkonfiskovaného v jiném členském státě EU na základě rozhodnutí soudu o propadnutí nebo zabrání majetku. Uvedené ustanovení představuje speciální úpravu k příslušným ustanovením trestního zákona, jež stanoví, že propadlý nebo zabraný majetek připadá České republice. Pokud se státy nedohodnou jinak, řídí se sdílení majetku právem jiného členského státu, který by do svého právního řádu měl řádně transponovat pravidla sdílení upravená v rámcovém rozhodnutí. Majetek, který je předáván do České republiky, převezme organizační složka státu, která je příslušná s takovým majetkem nakládat podle zákona č. 219/2000 Sb. Vzhledem k uvedenému je zapotřebí, aby soud organizační složku vždy vyrozuměl, že v jiném členském státě bylo jeho rozhodnutí uznáno a vykonáno, aby nedošlo k tomu, že by příslušný orgán jiného členského státu bez dalšího organizační složce státu zaslal určitý majetek a tato by nevěděla, z jakého titulu jí byl zaslán.

Zásadně platí, že náklady spojené s výkonem trestu nebo ochranného opatření nese vykonávající stát, tj. v tomto případě jiný členský stát EU, kterému bylo rozhodnutí zasláno k uznání a výkonu.

Pokud jde o odůvodnění uvedeného ustanovení včetně, lze analogicky odkázat na odůvodnění k § 460zj.

K § 460zn a 460zo

Uvedená ustanovení provádějí článek 18 rámcového rozhodnutí, který se zabývá otázkou náhrady škody způsobené vydáním nesprávného příkazu ke konfiskaci mezi členskými státy Evropské unie. Jedná se o období stávajícího § 460m a 460n trestního řádu ve vztahu k příkazu k zajištění majetku nebo důkazního prostředku. Podstatou navrhované změny je legislativní zakotvení povinnosti České republiky, jejíž soud vydal nezákonný příkaz k propadnutí nebo zabrání majetku v jiném členském státě, k regresní úhradě škody vyplacené vykonávajícím státem podle jeho vnitrostátních předpisů osobě, jejíž majetek propadl nebo byl zabrán na základě takového vadného příkazu. Tuto regresní povinnost je třeba upravit jak ve vztahu k jinému členskému státu Evropské unie, tak i ve vztahu k České republice (které české orgány budou žádat o náhradu škody a jakým způsobem).

Uvedený článek je nezbytné promítnout do trestního řádu, i když se jedná o závazek, který si může vyžádat značné výdaje, neboť je zřejmé, že náhrada škody vyplacená např. v Anglii bude několikanásobně převyšovat náhradu škody, jež by ve stejném případě byla vyplacena v České republice podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. Uvedený článek však státům neumožňuje jiný postup (např. proplacení poskytnuté náhrady jen do výše, v jaké by byla náhrada škody vyplacena podle předpisů státu, který vydal nesprávný příkaz apod.) a nelze tak jednostranně vázat poskytnutí regresní úhrady na splnění určitých dalších podmínek nad rámec článku 18 rámcového rozhodnutí, či omezovat výši regresní úhrady.

Vzhledem k uvedenému navržená ustanovení upravují alespoň minimální legitimní požadavky ohledně náležitostí žádosti vykonávajícího státu o proplacení poskytnuté náhrady škody, jakož i základní podmínky pro vyhovění této žádosti.

K § 460zp

Předmětné ustanovení je společným ustanovením pro předávání rozhodnutí uvedených v § 460z mezi Českou republikou a jinými členskými státy oběma směry. Uvedené ustanovení vymezuje obecnou součinnost Ministerstva spravedlnosti se soudy ohledně získání potřebných informací o právní úpravě jiného členského státu EU, o zjištění příslušného orgánu apod.

K článku II – přechodná ustanovení

Vzhledem ke koncepčním změnám, které předmětná novela do extradičního řízení zavádí, není praktické pokračovat v již započatých extradičních řízeních podle nové právní úpravy, ale je zapotřebí je dokončit podle stávající právní úpravy. Totéž se týká i předávání na základě evropského zatýkacího rozkazu. Zároveň je však zapotřebí zajistit, aby rozhodování o předběžné a vydávací vazbě, jakož i o odložení vydání a dočasném předání, včetně souvisejících otázek, probíhalo v souladu s principy vyjádřenými v nálezů Ústavního soudu vyhlášeného ve Sbírce zákonů pod č. 90/2008 Sb. a aby se v těchto případech postupovalo již podle nové právní úpravy. Na tuto skutečnost reagují přechodná ustanovení, která zajišťují konzistentnost úpravy a legitimitu postupu po nabytí účinnosti této novely ve vztahu k již probíhajícím vydávacím řízením.

K části druhé - změna zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

K § 15 odst. 3

Vzhledem k tomu, že při nakládání se sdíleným majetkem, který připadá České republice v důsledku uznání rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění majetku, se plně neuplatí § 15 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., je třeba na tuto skutečnost reagovat a doplnit, že s majetkem, který má být sdílen s jiným členským státem Evropské unie, se přednostně naloží způsobem uvedeným v trestním řádu, kde jsou upravena pravidla sdílení majetku s tímto jiným státem, a teprve s částí majetku, která zůstane ve vlastnictví České republiky, se naloží způsobem uvedeným v zákoně č. 219/2000 Sb.

K § 16 odst. 3

Uvedené ustanovení upravuje v návaznosti na novelu trestního řádu otázku vracení majetku, který na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění majetku, připadl České republice. V podstatě přichází v úvahu pouze situace, kdy dojde k paralelnímu výkonu rozhodnutí jiného členského státu EU, který rozhodnutí požadující propadnutí nebo zabránění majetku vydal, v České republice a v jiném státě, přičemž celkový zkonfiskovaný majetek v obou státech převyšuje hodnotu majetku, který měl být zkonfiskován podle rozhodnutí vydávajícího státu, nebo situace, kdy povinný pod hrozbou konfiskace majetku uhradí dobrovolně částku, jež má být zkonfiskována (což není obvyklé). V praxi se bude jednat o minimální počet případů, neboť již v průběhu uznávacího a vykonávacího řízení je kladen velký důraz na koordinovanost postupů v jednotlivých

státech. Vydávající stát si průběžně vyměňuje s vykonávajícími státy informace o tom, jak u nich konfiskace majetku probíhá, a je povinen jim neprodleně sdělit skutečnosti, které by mohly vést k překročení hodnoty majetku, jenž má být zkonfiskován. Hrozí-li nebezpečí, že by celkově zkonfiskovaný majetek převyšil hodnotu majetku, který má být zkonfiskován podle rozhodnutí vydávajícího státu, může vykonávající stát podle článku 10 rámcového rozhodnutí odložit výkon rozhodnutí, stejně jako v případě, že ohledně majetku povinné osoby probíhá konfiskační řízení již v jiném státě. Již v průběhu uznávacího a vykonávacího řízení podle trestního řádu tak bude existovat řada pojmů, jak předejít a zabránit povinnosti České republiky vracet propadlý majetek náležející České republice zpět povinnému. Nelze však absolutně vyloučit, že takový případ nenastane.

Vracení majetku povinného přitom nelze zajistit v trestním řízení, neboť podle § 52 odst. 3, § 55 odst. 5, § 56a odst. 3 a § 73b (ve spojení s § 453 tr. ř.) trestního řádu připadá propadlý a zabraný majetek okamžikem právní moci rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění majetku České republice. České soudy tak již nemohou rozhodovat o majetku, který je České republiky, neboť nakládání s tímto majetkem se řídí primárně zákonem č. 219/2000 Sb. V okamžiku vynesení rozhodnutí soud navíc nemá k dispozici informaci, jaký majetek z majetku, jehož propadnutí nebo zabránění vysloví, bude následně zapotřebí vracet. Dotčený majetek navíc bude zpravidla již před vydáním rozhodnutí soudu o uznání zajištěn v trestním řízení a jako takový bude převážně spravován Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Vzhledem k uvedenému se navrhuje zakotvit v § 16 zákona č. 219/2000 Sb. specifický režim nakládání s majetkem, který propadl nebo byl zabrán na základě rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění. Takový majetek bude na dobu 3 měsíců od právní moci rozhodnutí soudu v jakémsi režimu „zmrazení“ obdobně jako podle stávající právní úpravy majetek podle § 16 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb.

Soud, který uznal a vykonal rozhodnutí vydávajícího státu, tento stát neprodleně vyrozumí o tom, že požadovaný majetek propadl nebo byl zabrán a zároveň jej upozorní, že neobdrží-li v tříměsíční lhůtě od právní moci rozhodnutí o uznání a výkonu požadavek na vrácení propadlého nebo zabraného majetku nebo jeho části povinnému, bude s takovým majetkem dále nakládáno jako s majetkem, který definitivně připadl České republice, přičemž náhradu za případnou vzniklou škodu bude vydávající stát povinen České republice uhradit.

Informuje-li na základě vyrozumění od jiného členského státu soud v průběhu tříměsíční lhůty příslušnou organizační složku o skutečnosti, že u dotčeného majetku nehrozí, že by bylo požadováno jeho vrácení, bude moci být s majetkem dále nakládáno ihned poté, co příslušná organizační složka takové vyrozumění obdrží. Informuje-li soud příslušnou organizační složku, že u dotčeného majetku bude požadováno jeho vrácení povinnému, vyčká organizační složka právní moci rozhodnutí soudu České republiky o zrušení jeho předchozího rozhodnutí, na jehož základě dotčený majetek propadl nebo byl zabrán. O právní moci takového rozhodnutí soud příslušnou organizační složku neprodleně vyrozumí tak, aby tato organizační složka mohla učinit potřebné kroky k vrácení majetku povinnému.

K části třetí – účinnost

Datum nabytí účinnosti předmětné novely se navrhuje stanovit s ohledem na implementační lhůtu (24. 11. 2008) a na nález Ústavního soudu vyhlášený ve Sbírce zákonů pod č. 90/2008 Sb., jakož i při zohlednění délky legislativního procesu. Tímto nálezem Ústavního soudu bylo s účinností od 31. 12. 2008 zrušeno ustanovení § 400 odst. 1 trestního řádu, které umožňuje odložit vydání do cizího státu při či po jeho povolení z důvodu současně probíhajícího trestního řízení či výkonu trestu odnětí svobody v České republice.

Nebude-li nová úprava k 1. 1. 2009 přijata, nebude po tomto datu možné vydání odkládat, což povede k zásadním problémům pro další průběh trestních řízení vedených v České republice proti osobám, které mají být vydány do ciziny.

V Praze dne 20. srpna 2008

předseda vlády

ministr spravedlnosti